

ДОКЛАД
на Постоянната комисия по социални и правни науки,
сигурност и отбрана
за резултатите от извършеното оценяване по процедура
за последваща институционална акредитация
на Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“

Уважаема г-жо Председател на АС на НАОА,

Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана на НАОА предоставя на Вашето внимание доклад по процедурата за последваща институционална акредитация на Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“.

Докладът е разработен съгласно приетите от Акредитационния съвет на НАОА (28.04.2022 г.) критерии за последваща институционална акредитация в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в Европейското пространство за висше образование (ESG) – част 1 (1-10) и по смисъла на чл. 77, ал. 4 от ЗВО.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА.

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ.

III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПОСЛЕДВАЩА ИНСТИТУЦИОНАЛНА АКРЕДИТАЦИЯ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ - ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 77, АЛ. 4 ОТ ЗВО.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ.

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА.

№	Решения	Номер и дата на протокол/ дата на извършено действие
1.	Откриване на процедурата от АС	Протокол № 26/23.11.2023 г.
2.	Утвърждаване на състав на ЕГ от АС	Протокол № 5/28.03.2024 г.
3.	Извършено посещение на ЕГ	13 – 17 май 2024 г.
4.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от ПК	Протокол № 13/08.07.2024 г.
5.	Обсъждане и приемане на доклада на ПК	Протокол № 16/09.09.2024 г.
6.	След изтичане на срока по чл. 35, ал.2 от ПДНАОА ПК предоставя доклада на АС	

Членове на експертната група:

Проф. д.ик.н. Гошо Кирилов Петков, УНИБИТ – ръководител
Проф. д-р Константин Стоенеску, Университет в Букурещ, Румъния.
Доц. д-р Красимира Теофилова Марулевска, ЮЗУ „Неофит Рилски“.
Доц. д-р Ивелина Петкова Жечева-Радева, УНСС.
Доц. д-р Димитър Веселинов Димитров, ПУ „П. Хилендарски“.
Доц. д-р Красимир Кръстев Иванов, ВСУ „Черноризец Храбър“.
Ванина Руменова Нинова, студент НБУ.

Наблюдаващ процедурата член на ПКСПНСО: проф. д-р Росен Костадинов Стоянов.

Експертната група (ЕГ), в изпълнение на решението на Акредитационния съвет на НАОА (Протокол № 5/28.03.2024 г.), в съответствие с чл. 78, ал. 1 от Закона за висшето образование (ЗВО) и чл. 34, ал. 1 от Правилника за дейността на НАОА, критериите за последваща институционална акредитация и предварително съгласувана работна програма през периода **13.05.2024 г. – 17.05.2024 г.** посети ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“. Докладът е разработен в съответствие с чл. 78 от ЗВО, чл. 35, ал. 1 от ПДНАОА и съгласно **КРИТЕРИИТЕ ЗА ПОСЛЕДВАЩА ИНСТИТУЦИОНАЛНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ВУ В СЪОТВЕТСТВИЕ С ESG - ЧАСТ 1 (1-10) И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 77, АЛ. 4 ОТ ЗВО.**

Великотърновският университет „Св. св. Кирил и Методий“ е получил институционална акредитация като висше училище – съгласно чл. 17 от Закона за висшето образование (ЗВО), с решение на Акредитационния съвет на НАОА от 20.09.2018 г. с оценка 9.45, срок на валидност на акредитацията 6 (шест) години и е дадена положителна оценка на средата за дистанционно обучение.

Университетът извършва обучение в ОКС „професионален бакалавър“, „бакалавър“, „магистър“ и в ОНС „доктор“ в шест области на висшето образование – Педагогически науки, Хуманитарни науки, Социални, стопански и правни науки, Природни науки, математика и информатика, Изкуства и Сигурност и отбрана в акредитирани двадесет и едно професионални направления от НАОА, както следва:

Таблица №1: Акредитирани професионални направления,
специалности от регулираните професии и докторски програми във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“

Професионално направление/специалност от регулираните професии	Срок на валидност на акредитацията	Последна оценка	Брой студенти/обучавани по ОКС и ОНС в последната приключила академична година 2022/2023 (според Националния регистър на НАЦИД)									
			ПБ	Б		М			Общо	Докторанти		Общо
			РО	РО	ЗО	РО	ЗО	ДО		2022	2023	
1.1. Теория и управление на образованието	16.07.2024 г.	9,21				5	7	43	55	0	0	0
1.2. Педагогика	15.07.2025 г.	9,25	184	912	660	0	811	273	2840	27	7	34
1.3. Педагогика на обучението по...	08.03.2021 г.**	9,18		795	300	28	436	0	1559	61	15	76
2.1. Филология	22.04.2021 г.**	9,30		864	65	15	59	0	1003	23	3	26
2.2. История и археология	12.09.2024 г.	9,52		71	33	11	14	6	135	35	9	44
2.3. Философия	19.12.2024 г.	9,11		44	40	0	9	0	93	13		13
2.4. Религия и теология	17.02.2021 г.**	9,27		25	27	9	23	1	85	6	1	7
3.1. Социология, антропология и науки за културата	25.02.2021 г.**	8,64		70	0	0	0	11	81	1	1	2
3.2. Психология	25.02.2021 г.**	9,03		178	225	0	367	0	770	29	2	31
3.3. Политически науки	28.05.2021 г.**	8,88		0	21	7	21	5	54	16	2	18
3.4. Социални дейности	27.01.2026 г.	9,21		71	52	0	18	0	141	4	1	5
3.5. Обществени комуникации и информационни науки	29.04.2021 г.**	8,84		45	35	0	15	0	95			
3.6. Право	25.10.2024 г.	9,28				328	332		660	52	6	58
3.7. Администрация и управление	15.01.2025 г.	8,93		108	186	0	74	63	431	8	3	11
3.8. Икономика	27.06.2023 г.	8,76		228	303	4	27	105	667	9	2	11
3.9.Туризъм	11.07.2023 г.	8,73		29	129	0	29	0	187			
4.4. Науки за земята	05.02.2024 г.	9,03		45	0				45	10	1	11
4.5. Математика	24.07.2022 г.	8,58		0	0	0	3	0	3			
4.6.Информатика и компютърни науки	21.06.2021 г.**	9,10		294	0	16	21	0	331	14	3	17
8.2. Изобразително изкуство	08.04.2026 г.	9,38		203	0	7	6	0	216	33	3	36
9.1.Национална сигурност	23.02.2023 г.**	9,09		30	154	0	11	0	195	4	2	6
			184	4012	2230	430	2283	507	9646	345	61	406

** Срокът на валидност на акредитацията е до следващата акредитация на ПН, съгласно графика по чл. 81, ал. 2 от ЗВО.

*** Нова акредитация съгласно графика за програмна акредитация на професионално направление.

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ.

Предходната акредитация е получена през 2018 г., с решение на Акредитационния съвет на НАОА, Протокол № 15 от 20.09.2018 г., с оценка **9,45** и валидност **6 години** (20.09.2018-20.09.2024 г.) и с капацитет 17 368 студенти и докторанти.

Акредитационният съвет е направил следните препоръки:

Препоръка 1. В учебните планове и програми да се предвидят и потребностите на пазара на труда. Срок: постоянен.

Изпълнението на препоръката се отчита ежегодно, като за нейното изпълнение отговарят Постоянната комисия за учебните дейности към Академичния съвет, Университетският компютърно-информационен център, Центърът за дистанционно обучение, Комисията за мониторинг на качеството на дистанционното обучение, Центърът по управление на качеството и комисиите по учебни дейности към основните звена във ВТУ.

Предприетите действия са довели до следните резултати:

- становищата на потребители на кадри са отразени в процеса на разработване на учебна документация на нови образователни програми за придобиване на ОКС „бакалавър“;
- актуализиране на учебна документация на основни университетски звена (квалификационни характеристики, учебни планове и учебни програми) за 2018/2019 г. и 2019/2020 г.;
- изявиени специалисти от практиката са привлечени като хонорувани преподаватели –
- общо за учебната 2018/19 години – 105 хонорувани преподаватели и 310 учители-наставници на учебните практики, провеждани в други организации, съответно за 2019/20 – 111 и 337, за 2020/21 – 127 и 285, и за 2021/22 – 172 и 297;
- от страна на работодателите са дадени препоръки за придобиване в учебния процес на „меки“ умения (комуникативност; умение за работа в екип; компютърна грамотност, владееене на английски език и др.); на *практически умения*, свързани с изучаваната специалност; на *методически знания/технологични знания* за изпълнение на професионалните ангажменти; за *перманентна актуализация* на учебното съдържание, съобразно новите тенденции и изисквания на трудовия пазар; за *балансирано съотношение* между теоретични знания и практическа подготовка в съответната професионална област, и др.;
- на заседание на Университетската комисия по управление на качеството и акредитацията, проведено на 06.11.2019 г. (Решения на УКУКА от 06.11.2019 г., т. 7.1) и в изпълнение на Решения на Академичния съвет №4 от 25 март 2019 г., т. 4.2.), е представена информация относно разработваните образователни програми, подготвена с участието на потребители на кадри;
- във всички учебни планове на предлаганите образователни програми (специалности) за придобиване на ОКС „професионален бакалавър“ и ОКС „бакалавър“ са въведени учебни дисциплини по езикова грамотност на националния език; за обучение по чужд език и специализирана терминология в съответното професионално направление; изграждащи умения за самоподготовка и надграждане на знания, за работа в екип и в мултикултурна среда; за използване на дигиталните технологии и приложен софтуер в съответната професионална сфера; формиращи компетентности за инициативност и лична изява и др.;
- разработени 4 краткосрочни образователни програми за разширяване на професионалните компетентности на студентите, едновременно с подготовката за придобиване на ОКС „бакалавър“, две от които са насочени към развитието на чуждоезиковата компетентност и цифровите компетентности;

- в периода януари 2018 – април 2022 г. са разкрити 80 нови образователни програми (12 за придобиване на ОКС „бакалавър“; 35 за придобиване на ОКС „магистър“; 22 програми за едногодишна професионално-педагогическа специализация на педагогически специалисти към Департамента за продължаващо образование и квалификация на педагогическите специалисти; 10 програми за придобиване на допълнителна професионална квалификация към Центъра за квалификация и една програма за специализирано модулно обучение), от които 46 интегрирани/хибридни специалности за придобиване на по-широка професионална квалификация и на меки умения (10 за придобиване на ОКС „бакалавър“; 23 за придобиване на ОКС „магистър“, 4 квалификационни програми за придобиване на допълнителна професионална квалификация от специалисти, притежаващи степен на висше образование и 9 програми за едногодишна професионално-педагогическа специализация на педагогически специалисти);
- проведени са: 42 форума за студенти от типа на дни на кариерата, дни на отворените врати, срещи с бизнеса и др. (вкл. Национални дни на кариерата в сътрудничество с Компания „Джоб Тайгър“); 49 университетски форума за студенти с участието на специалисти от практиката, с цел обсъждане на учебното съдържание и повишаване на резултатите от обучението (спец. на практическото обучение); поддържат се открити (интернет) връзки на основните звена с потребителите на кадри; осъществени са 32 университетски проекта, включващи дейности по създаване на работещи партньорства с публични и бизнес организации, вкл. идентифициране и анализ на потребностите на пазара на труда с цел модернизиране на учебното съдържание; дейностите се съпровождат с периодично провеждане и анализ на анкетни проучвания сред потребителите на кадри.

ПК констатира, че препоръката се изпълнява.

Препоръка 2. Да се разширят функционалностите на информационната система за обратна връзка с работодатели, възпитаници, студенти, докторанти, специализанти и преподаватели. Срок: началото на учебната 2019/2020 г.

В изпълнение на препоръката са планирани и извършени следните действия:

- развитие на интегрирана информационна система на ВТУ, съгласно приета Процедура по управление на качеството, съпроводено с ежегодно оценяване и огласяване на резултатите при провеждане на външни одити във ВТУ;
- разработване и използване на функционалности за обратна връзка с работодатели, възпитаници, студенти, докторанти, специализанти и преподаватели;
- осъществяване на различни форми на обратна връзка с потребителите на кадри;
- създаване на набори от анкетни форми за студенти, потребители на кадри, преподаватели и др.;
- подготовка, провеждане и анализ на анкетни проучвания със заинтересовани страни.

Предприетите действия са довели до следните резултати:

- приемане на Процедура по управление на качеството;
- създаване на раздел за обратна връзка със заинтересованите страни в официалната интернет страница на ВТУ;
- осъществена обратна връзка с потребители на кадри – срещи с представители на бизнеса, сключен рамков договор за сътрудничество между ВТУ и Дружество „Едюкейшън Клуб“ ООД);
- допълване на функционалностите на система „Алумни“ за регистрация и публикуване на информация за успешно реализирали се възпитаници на ВТУ, вкл. база данни на

завършили студенти, която отчита тяхната реализация по показатели (заети пряко или непряко в специалността, заети в несвързана със специалността област – изследователи, преподаватели, незаети и др.);

- създаване и публикуване на набори от анкетни карти, предназначени за: кандидат-студенти и кандидат-магистри; обучавани (студенти/докторанти/специализанти), завършили студенти и докторанти; преподаватели и служители; оценяване на формите на дистанционно обучение; потребители на кадри;
- прилагане на система за периодично провеждане, отчитане и анализиране на анкетни проучвания, съгласно Процедура по управление на качеството;
- резултатите от анкетните проучвания се обработват от: Университетския кариерен център и Центъра по управление на качеството (ЦУК);
- дейностите се съпровождат с периодично провеждане на анкетни проучвания сред заинтересованите страни.

ПК констатира, че препоръката е изпълнена.

III. ПРОВЕРКА ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПОСЛЕДВАЩА ИНСТИТУЦИОНАЛНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ВУ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ (ESG) – ЧАСТ 1 (1-10) И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 77, АЛ. 3, Т. 2-4 ОТ ЗВО.

СТАНДАРТ 1. ПОЛИТИКА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО.

1.1. ВУ има документирана, публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване на качеството, като част от стратегическото управление на образователната институция в интерес на обществените потребности.

Великотърновският университет „Св. св. Кирил и Методий“ има документирана и публично оповестена политика за осигуряване на качеството, която е неразделна част от стратегическото управление, тя е публично оповестена, известна е на цялата организация и на заинтересованите страни. Университетът има приети и публично оповестени стратегически документи, в които са формулирани мисията, визията, целите, задачите на институцията. Вътрешните документи, регламентиращи функционирането на ВУ са: Стратегия за развитие на университета (2017-2025 г.); Стратегия за интернационализация за периода 2024/2027 г., Стратегия за развитие на научноизследователската дейност за периода 2023-2027 г.; Стратегическа иновационна програма за периода 2020-2025 г.; Стратегическите документи са публикувани на сайта на университета и са достъпни за заинтересованите страни.

Във ВТУ има изградена и постоянно усъвършенстваща се система за управление на качеството (сертифицирана по БДС EN ISO 9001:2015), която е съобразена с особеностите на професионалните направления и гарантира ефективен учебен процес.

Q1.1.1. ВУ организира своите дейности в съответствие със своята мисия, цели и задачи, обществените потребности и действащото законодателство.

Действащата система за управление на качеството и на академичния състав, успешно съчетава натрупания дългогодишен опит и традиции на ВТУ със световните положителни практики на международния стандарт за качество ISO 9001:2015 и новите тенденции в мениджмънта на висшето образование. Университетът има разработени: Ръководство на системата за управление на качеството във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ и шест процедури по управление на качеството, където са оповестени неговата мисия, визия и цели. Целите по качеството са застъпени още и в Стратегиите за развитие на отделните

акредитирани професионални направления. Във Великотърновския университет ежегодно се подготвят аналитични доклади за резултатите от прилагането на СУК, въз основа на които ръководството прави комплексен преглед и формулира насоки за нейното усъвършенстване.

Изградени са и функционират структури и процеси по прилагане на вътрешната Система за оценяване и поддържане на качеството на обучението и на академичния състав във ВТУ, които включват участието на външни заинтересовани страни и отразяват обществените потребности.

Q1.1.2. Цялостната дейност във ВУ е подчинена на институционалната система за качество, без да се пренебрегва спецификата на ВУ, което носи отговорност за развитието на културата за качеството.

Всички дейности във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ са подчинени на изградената, внедрена, функционираща и постоянно подобряваща се Система за управление на качеството в съответствие с изискванията на стандарта БДС EN ISO 9001:2015, като в документацията на системата са определени:

- Процесите, необходими за функционирането на Системата за управление на качеството във ВТУ и тяхното прилагане.
- Последователността и връзките между определените процеси, входните и изходните елементи на процесите.
- Методите и критериите за осигуряване на ефективното функциониране, управлението и контрола на тези процеси, включително поддържането и съхраняването на необходимата документирана информация.
- Принципите за управление на качеството във Великотърновския университет са: насоченост към клиента; лидерство; приобщаване на персонала; процесен подход; подобряване; вземане на решения, основани на доказателства и управление на взаимоотношенията.

Съдържанието, структурата, задачите и основните документи на системата за управление на качеството във ВТУ се поддържат в съответствие със Закона за висшето образование, изискванията на Международния стандарт по качество и Правилника на Великотърновския университет. СУК е интегрирана в цялостната дейност на училището, като процесът на приобщаване, мотивиране и насочване на академичния състав и останалите служители да допринасят за изпълнението на целите по качество е постоянен. Периодично се извършва мониторинг на резултатите.

N1.1.1. Брой проведени обучения и семинари за функционирането на системата за осигуряване на качеството във ВУ.

Провеждането на вътрешни одити във ВТУ се обезпечава от университетски кадри, притежаващи необходимите знания, опит и сертификат за вътрешни одитори. През акредитационния период са проведени две мащабни обучения на членовете на комисиите по качество към основните звена за приобщаването им към изпълнение на целите по СУК. Първото обучение на университетско ниво е проведено на 27.11.2019 г. от „Българо-германски институт по управление на качеството и промишлен мениджмънт“ ООД, гр. Габрово на тема: „Университетска система за управление на качеството. Функциониране, оценяване и подобряване. Вътрешни одити, сертификация и акредитация“. Участници в семинара са съставите на Университетската комисия по управление на качеството и акредитацията, факултетските, филиалната, колежаанска и департаментските комисии по управление на качеството във ВТУ “Св. св. Кирил и Методий“.

На участниците са издадени сертификати, предоставящи им правото да упражняват дейности по провеждането на вътрешен одит: **76 преподаватели, 6 докторанти, 11**

студенти и 5 служителя. Вторият обучителен семинар на тема: „Вътрешен одитор на системите за управление на качеството съгл. ISO 9001:2015.

Одит на системи за управление съгл. ISO 19011:2018 е проведен на 12 и 13.12.2023 г. <https://www.uni-vt.bg/bul/pages/?page=6827> от фирма DQS, в който са взели участие 142 души. Издадени сертификати, даващи им правото да бъдат включени в екипите за провеждане на вътрешните одити на системата по управление на качеството във ВТУ.

В основните звена на ВТУ за периода са проведени над 250 обучения; в обслужващите звена са проведени повече от 70 семинара; в центровете на Университета са проведени над 40 обучителни семинара.

Целите на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ по отношение на качеството се определят ежегодно, в съответствие с принципите на Политиката по качеството, в рамките на утвърдената Процедура по управление на качеството ПР 1-05_1 Преглед от ръководството, като конкретно измерими и оценени постижения и резултати в дадени времеви периоди, съгласно изискванията на международния стандарт. През отчетния период, на университетско ниво, са проведени **6 прегледа** за постигане на качеството на обучение и на академичния състав.

Q1.1.3. Изградени са и се усъвършенстват съответни вътрешни структури за разработването и прилагането на политиката за осигуряване на качеството, в които се включват студенти и заинтересовани страни.

За осигуряване на функционирането на СУК е изградена и се поддържа административна структура, която включва: Център по управление на качеството (ЦУК), Университетска и Факултетски/департаментски/филиална и колежанска/ комисии по управление на качеството и акредитацията, с отговорници за качеството на обучение.

Центърът по управление на качеството (ЦУК) – <https://www.uni-vt.bg/bul/?zid=100> е на пряко подчинение на ресорен зам.-ректор. В ЦУК се работи в следните направления: Акредитация; Рейтинг; Учебни планове; Нормативна база; Управление на риска; Вътрешни одити; Измерване и анализ на качеството и информационно осигуряване на СУК.

Функционирането на СУК допринася за успешното осъществяване на дейностите в образователната политика, в периодичната проверка за установяване изпълнението на изискването на съответните образователни стандарти и обратната връзка с коригиращи действия за подобряване на процесите

N1.1.2. Брой проведени проучвания на мнението на студентите и на другите заинтересовани страни относно качеството на обучението и на академичния състав.

Анкетните проучвания във ВТУ са едни от важните дейности за обратна връзка със заинтересованите страни: от външната среда това са: кандидат-студенти; чуждестранни кандидат-студенти; възпитаници; органи на законодателната, изпълнителната и съдебната власти; органи на местната власт; партньорски университети от страни в ЕС и извън него; научни институти в България и в чужбина; външни доставчици; неправителствени организации; работодатели от частния сектор; от вътрешната среда това са: студенти, докторанти и специализанти; преподаватели; административен персонал; подпомагащ персонал. Анкетната дейност е насочена към измерването на удовлетвореността на заинтересованите страни – студенти, докторанти, потребители на кадри, която се осъществява чрез електронна система за анкетиране.

Докладите от анкетните проучвания се приемат в заседания на Университетската комисия по управление на качеството и акредитацията. За акредитационния период Центърът по управление на качеството е представил на органите за управление общо 28 доклада от проведени анкетни проучвания.

Съгласно изискванията на международният стандарт по качество БДС EN ISO 9001:2015 във ВТУ се следят процесите по идентифициране, анализ, оценяване,

въздействие, контрол и мониторинг върху риска в Системата за управление на качеството във ВТУ по утвърдена процедурата по качество ПР 1-03_3 Идентификация и оценка на рискове и възможности, свързани с качеството.

В акредитационния период ЦУК е разработил и представил пред Университетската комисия по управление на качеството и Академичния съвет на Университета пет доклада за идентификация и оценка на рискове в Системата за управление на качеството във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“.

N1.1.3. Средногодишен брой проведени вътрешни одити за оценка на качеството/брой за периода след последната акредитация на ВУ.

В Университета ежегодно се извършват вътрешни одити за определяне на ефикасността на Системата за управление на качеството, с цел да се оцени съответствието и резултатността ѝ с изискванията на БДС EN ISO 9001:2015 и нейното ефикасно функциониране и поддържане. Вътрешните одити във ВТУ се извършват по реда на процедура ПР 1-04_1 Вътрешни одити.

Вътрешните одити се провеждат от екип, съставен от специално определени за целта квалифицирани кадри, които не са свързани пряко с одитираното звено, в който могат да бъдат включени студенти и потребители на кадри. При открити пропуски и несъответствия след проведен вътрешен одит, се прилагат коригиращи действия, съгласно процедурата ПР 1-06_1 Управление на несъответствия и коригиращи действия

За да може да се наблюдава прецизно системата за оценяване и поддържане на Съгласно изискванията на стандарт БДС EN ISO 9001:2015 и утвърдената Процедура по управление на качеството ПР 1-04_1 Вътрешни одити, одитите се извършват по утвърден план-график. Общо за периода са проведени **159 вътрешни одита**. Средногодишният брой на одитите след последната акредитация на ВТУ е приблизително по **32 одита на година**.

Докладите от проведените одити, се приемат в заседания на Университетската комисия по управление на качеството и акредитацията и се публикуват във вътрешната информационна система, съгласно утвърдена процедура по качество. Информацията до вътрешната система е с нива на достъп. Резултатите от извършените през периода одити са елемент от отчетния доклад на Пълномощника по качество, ресорният зам.-ректор по качеството и акредитацията пред ежегодно провеждания външен надзорен одит по функционирането на СУК.

Q1.1.4. Подобрява се качеството на обучението и на академичния състав в резултат на системно провежданите проучвания на мнението на студентите и на другите заинтересовани страни.

В посока препоръките на студентите за подобряване на материалната база и осигуряване на учебния процес със съвременни информационни и технически средства са реализирани множество дейности по реновирането на учебните зали, изграждането на специализирани зали, семинари, лаборатории, оборудвани с мултимедийна, компютърна и друга техника, както и с лицензирани програмни продукти, информационни бази данни, които са финансирани от собствени средства на Университета и/или с финансовата подкрепа на партньори от бизнеса, също по национални и международни програми в изпълнение на образователни, и научноизследователски проекти.

По отношение препоръките на студентите и на потребителите на кадри за актуализиране учебното съдържание на образователните програми съобразно потребностите на пазара на труда, подобряване качеството на практическото обучение и разнообразяване на неговите форми в Плана за__научноизследователската и художественотворческата дейност на Университета (Научен_календар) са включени 63 форума_за обсъждане актуалността на предлаганите образователни_програми, вкл. обогатяване на_възможностите за практическо обучение.

- С решения на Академичния съвет за отчетния период са одобрени 39 вътрешноуниверситетски проекти с цел актуализиране на учебното съдържание на образователните програми, експериментална и практико-приложна дейност, в екипите на които са включени студенти, обучаващи се в специалности от съответното професионално направление.

- Университетския кариерен център поддържа споразумения за сътрудничество с работодателски организации. По съвместни инициативи с определените от основните обучаващи звена сътрудници към Кариерния център през периода са проведени 53 форума за представяне на стажантски позиции и възможностите за кариерно развитие.

Разширени са преките контакти с работодателски организации и участието на експерти от практиката в учебния процес с цел придобиването на практически умения съобразно новите тенденции и изисквания на трудовия пазар. В учебните планове на образователните програми са въведени практически ориентирани профилиращи учебни дисциплини и осигурен хорариум в извънаудиторна заетост за работа в реална работна среда/„на терен“. За обезпечаването на практически ориентирани учебни дисциплини и провеждането на учебните практики/стажове в реална работна среда всяка учебна година са сключвани договори с над **400 специалисти от практиката**, като обобщените за периода данни потвърждават увеличаването на броя наети служители на други организации с предмет на дейност в професионалното направление на съответните образователни програми (специалности).

С включването на университета в Проект BG05M2OP001-2.013-0001 на МОН „Студентски практики – Фаза 2“ са осигурени възможности за допълнително практическо обучение на студентите в реална работна среда и подобряване на възможностите за професионална реализация след завършване на висшето образование, за поддържане и разширяване на връзката между преподавателите и професионалистите от практиката с цел усъвършенстване на компетентностите на преподавателите по практически дисциплини.

Допълващо практическо обучение на студентите се предлага и по договора на ВТУ с Центъра за развитие на човешките ресурси (ЦРЧР) чрез програма Еразъм+ и Еразъм консорциума Асоциация за подпомагане на академичната общност (АПАО). През периода 2018-2022 г. изходяща мобилност с цел практика са осъществили 600 студенти. Заложените дейности в ежегодно организираните през периода международни Еразъм+ седмици за преподаване и обучение „Български училища зад граница“ имат за цел повишаване на качеството на Еразъм+ практиките на студентите от ВТУ в българските неделни училища зад граница чрез споделяне на добри практики в организацията и обучението по български език като роден, втори и чужд и обучението по история и география на български език във всички образователни степени. Седмичата е съгласувана с дейностите по Националната програма „Развитие и утвърждаване на българистиката в чужбина“.

Данните за изходяща мобилност на студентите:

- При актуализирането на образователните програми са взети под внимание и препоръките от проведените анкетни проучвания на потребителите на кадри за разширяване на придобиваната професионална квалификация, развитието на т. н. “меки” умения, на компетентност по чужди езици и на дигитална компетентност, на професионално значими и личностни качества и разработването на актуални образователни програми (специалности), отговарящи на търсенията на бизнеса. В процеса на реформиране на предлаганите образователни програми (разкриване на нови и закриване на съществуващи) са взети под внимание също посочените в индикатор N 1.1.2 резултати от анкетните карти за проучване очакванията и изискванията на кандидат-студентите по отношение тяхното

обучение, както и предложенията на кандидат-магистрите за актуални и перспективни нови магистърски програми, съобразени с потребностите на пазара на труда.

- Предвид установените при проведеното през учебната 2018/2019 г. анкетното проучване сред студентите и преподавателите в дистанционна форма на обучение проблеми, свързани с комуникацията между студенти и преподавателите, от началото на 2019/2020 учебна година се реализират дейности по мерките за модернизиране на средата за дистанционно обучение и повишаване на дигиталната компетентност на студенти и академичен състав.

- С цел удовлетворяване предложенията на студентите по анкетната карта за проучване мнението на студенти / докторанти / специализанти относно качеството на обучение във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ във връзка с организацията и провеждането на обучението в електронна среда в условията на наложените мерки за ограничаване на опасността от разпространение на Covid - 19 са набелязани мерки и предприети поредица от действия за разширяването на функционалностите на информационната система на Великотърновския университет, вкл. подобряване на условията за нормално протичане на процесите в условията на кризи.

- Във връзка с мненията и предложенията на преподавателите по отношение професионалната квалификация и кариерното развитие са предприети мерки за: повишаване на чуждоезиковите компетенции на академичния и административния състав и повишаване на професионалните компетентности; разширяване на възможностите за участие в национални и международни проекти; създаване на необходимите условия за рефериране и индексирание на изданията на Университетско издателство в международни бази данни и издателски мрежи; материално и морално стимулиране за постигнати резултати и принос в учебната, научноизследователската, художественотворческата и спортната дейност; подобряване на информационното обслужване.

- Във всяка от сферите на дейност на университета, при вземането на управленски решения се отчита оценяването на качеството на обучението и на академичния състав чрез Рейтинговата система на висшите училища в България, вкл. резултатите по индикаторите, формирани на база провежданите социологически проучвания сред студентите, преподавателите, административните служители на университета и на потребителите на кадри в професионалните направления, в които се провежда обучение.

N1.1.4. Средногодишен брой проведени външни одити за оценка на качеството/ брой за периода след последната акредитация на ВУ.

За отчетния период са проведени **7 външни надзорни одита**, два от които са ресертификационни с цел поддържане на Системата за управление на качеството в съответствията с международния стандарт за качество ISO 9001:2015.

Q1.1.5. Ефективност (разбирана като степен на постигане на поставените цели) на вътрешната система на ВУ за оценяване и поддържане качеството на обучението.

За периода в резултат на проведените външни надзорни одити са получени оценки за ефективността на система по управление на качеството и поддържане качеството на обучението както следва:

- Проведен външен надзорен одит за развитие на СУК по EN ISO 9001:2015, от 9.05. до 10.05.2018 г. – 290801 Report 2018; Проведен външен надзорен одит за развитие на СУК по EN ISO 9001:2015, от 22.04. до 24.04.2019 г. – 290801 Report 2019; Проведен външен надзорен одит за развитие на СУК по EN ISO 9001: 2015, от 07.05. до 08.05.2020 г. – 290801 Report 2020; Проведен външен надзорен одит за развитие на СУК по EN ISO 9001:2015, от 26.04. до 27.04.2021 г. – 290801 Report 2021; Проведен външен надзорен одит за развитие на СУК по EN ISO 9001:2015, от 19.04. до 21.04.2022 г. – 290801 Report 2022; Проведен външен

надзорен одит за развитие на СУК по EN ISO 9001:2015, от 09.05.2023 г. до 10.05.2023 г. – 290801_Report_2023.

Q1.1.6. ВУ гарантира спазването на академичните свободи и създава условия за нетърпимост към прояви на дискриминация и академични измами. Институцията има Етичен кодекс и комисия, осигуряваща неговото прилагане от академичната общност.

Във ВТУ са създадени условия за гарантиране на академичните свободи и нетърпимост към прояви на дискриминация и академични измами. Университетът има разработен и приет от АС *Етичен кодекс*, който е публикуван на интернет страница. Действаща Етична комисия, осигуряваща прилагането на Етичния кодекс. съгласно приетия Правилник за работата на Комисията.

В Университета се използва предоставената от МОН система StrikePlagiarism.com за проверка на оригиналността на текстови документи и откриване на плагиатство, а със собствени средства интегрира софтуера в системата за електронно обучение Мудъл.

N1.1.7. Брой на документирани процедури за установяване на изпитни измами и плагиатство за периода след последната акредитация на ВУ.

Документирани са 3 процедури във връзка с установени опити за измамни действия при провеждане на изпити, опити за плагиатство в дисертационни трудове.

РЕЗУЛТАТИ ОТ ПРОВЕРКАТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТАНДАРТ 1.

1. В съответствие с държавната нормативна регулация, Великотърновският университет има създадена система за управление на качеството, която се развива и усъвършенства и през настоящия отчетен период. Сертифициран по международния стандарт за качество БДС EN ISO 9001:2015, Университетът предлага устойчива Системата за управление на качеството, повишена е конкурентоспособността на Университета създадена е по-благоприятна среда за осъществяване на стопанска дейност. Определени са заинтересованите страни (студенти, преподаватели, потребители на кадри, МОН, НАОА и др.), имащи отношение към СУК и техните изисквания към качеството на предлаганите услуги и продукти. Актуализирана е политиката по качество в съответствие с приоритетните цели на Ръководството за развитието на Университета в отчетния период.

2. Развитието на интегрираната информационна система, обхващаща всички дейности по основните процеси в СУК, създава необходимата предпоставка за нейното прилагане, съгласно приетата Процедура за управление на документираната информация, регламентираща правилата за използване на информационните системи, мрежи и съоръжения за поддържане на електронната информационна среда на Системата за управление на качеството във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ в съответствие с изискванията на всички заинтересовани страни.

3. При формулиране на изискванията по качеството се прилага мислене, свързано с отчитане на риска. С процедура по управление на качеството са регламентирани процесите по идентифициране, анализ, оценяване, въздействие, контрол и мониторинг върху риска. Идентифицирана е необходимостта от управление на знанията и опита на преподавателите и административния персонал, като гаранция за адекватното изпълнение на процесите за постигане съответствие на продуктите и услугите. Предприети са действия за повишаване на информираността относно промените в СУК, на компетентностите и знанията на преподавателите и административния персонал, предвид възникнали изменения във вътрешната и външна среда. Във Великотърновския университет се спазват академичните свободи и институцията работи съобразно етичните норми и правила, регламентирани в редица вътрешни правилници. Висшето училище проявява нетърпимост към академични измами.

ИЗВОД: СТАНДАРТ 1 се изпълнява напълно.

СТАНДАРТ 5. ПРЕПОДАВАТЕЛСКИ СЪСТАВ.

Критерий 5.1. Профил на преподавателския състав.

Q5.1.1. Висшето училище разполага с необходимия по численост и профил преподавателски състав за осъществяване н висококачествено обучение.

Академичният състав на ВТУ към 01.07.2023 г. се състои от **522 преподаватели**: 276 хабилиитирани (88 професори и 188 доценти); от професорите 30 с научна степен „Доктор на науките“, 58 с научна степен „Доктор“; От 188 доцента, с научна степен „Доктор на науките“ са 9 и 171 с научна степен „Доктор“ и 8 с академична длъжност - „доцент“; 246 нехабилиитиран преподавателски състав: (146 – главни асистенти доктори, 29 асистенти доктори; 39 асистента и 32 старши преподаватели и преподаватели).

Академичният състав е с численост, която осигурява обучението по професионалните направления от образователния профил на Университета и е в съответствие със ЗВО и с държавните изисквания. Изпълнени са изискванията на чл.17 от ЗВО най-малко 70% от лекционните курсове да се водят от хабилиитирани преподаватели на ОТД.

N5.1.1. Съотношение преподаватели на ОТД: студенти за ПН/СРП, по които ВУ провежда обучение, като се отчита спецификата на ВУ Общо на един преподавател на ОТД съответстват средно около 8 студента (7,8).

Q5.1.2. Преподавателският състав на ВУ е с висока квалификация в образователната, научноизследователската и/или художествено-творческата и спортна дейности.

N5.1.2. Структура, възраст и съотношения на преподавателския състав на ОТД по академични длъжности, съобразно типа договор.

Трудов договор	2018 г. Академична длъжност/Научна степен															Общо за ВТУ
	Проф. дн	Проф. д-р	Професор	Общо:	Доц. дн	Доц. д-р	Доцент	Общо:	Общо хабилиитирани	Гл. ас. д-р	Гл. асистент	Ас. д-р	Асистент	Ст. преп. и преп.	Общо нехабилиитиран	
ВТУ																
чл. 67, ал.1, т.1.ПОТД	34	52	2	88	3	147	9	159	247	137	1	9	18	33	198	445
чл. 67, ал.1, т.1.ВОТД	2	8	0	10	0	16	0	16	26	4	0	0	0	0	4	30
чл. 68, ПОТД	0	0	0	0	0	2	0	2	2	1	0	15	18	4	38	40
чл. 68, ВОТД	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	1	0	1	2	3
Съвместни	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
<i>Филиал, Враца</i>	0	0	1	1	0	4	0	4	5	2	3	0	3	0	8	13
<i>ПК, Плевен</i>	0	0	0	0	0	4	0	4	4	2	0	0	4	3	9	13
Общо:	38	60	3	101	3	173	9	185	286	146	4	25	43	41	259	545

Таблица 2

Трудов договор	2023 г. Академична длъжност/Научна степен														Общо за ВТУ
	Проф. дн	Проф. д-р	Професор	Общо:	Доц. дн	Доц. д-р	Доцент	Общо:	Общо хабилитирани	Гл. ас. д-р	Ас. д-р	Асистент	Ст. преп. и преп.	Общо нехабилитирани	
ВТУ															
чл. 67, ПОТД	27	54	0	81	6	57	8	171	252	136	26	34	27	223	475
чл. 67, ВОТД	2	3	0	5	2	9	0	11	16	2	0	0	0	2	18
чл. 68, ПОТД	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
чл. 68, ВОТД	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	3	3
Филиал, Вр.	1	0	0	1	0	1	0	1	2	4	2	2	2	10	12
чл. 67, ВОТД	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	1
ПК, Плевен	0	1	0	1	1	3	0	4	5	4	0	2	2	8	13
Общо:	30	58	0	88	9	71	8	188	276	146	29	39	32	246	522

Таблица 3

Сравнителни данни за възрастовата структура на академичния състав

Хабилитирани преподаватели	2018	2023
Тип на договор		
Средна възраст хабилитирани чл. 67, ал.1, т.1. ОТД	54	54
Средна възраст хабилитирани чл. 67, ал.1, т.1. ВОТД	55	56
Средна възраст хабилитирани преподаватели на срочен ТД по чл. 68	56	56
Средна възраст хабилитирани преподаватели на срочен ВТД по чл. 68	64	-
Средна възраст хабилитирани съвместители по чл. 111	56	-
Нехабилитирани преподаватели	2018	2023
Тип на договор		
Средна възраст нехабилитирани чл. 67, ал.1, т.1. ОТД	44	45
Средна възраст нехабилитирани чл. 67, ал.1, т.1. ВОТД	48	49
Средна възраст нехабилитирани преподаватели на ТД по чл. 68	38	34
Средна възраст нехабилитирани преподаватели на ВТД, чл. 68	46	44

Таблица 4

Възрастта на хабилитираните преподаватели в отделните подкатегории на договори е постоянна през годините за отчетния период. През 2023 г. се отчита известно намаление на средната възраст – при нехабилитираните преподаватели ТД по чл. 68 с четири години (34 г.) в сравнение с 2018 г. а при нехабилитираните преподаватели ВТД по чл. 68 с две години (44 г.) в сравнение с 2018 г.

N5.1.3. Относителен дял на хабилитираните преподаватели, регистрирани в НАЦИД, от общия брой на хабилитираните.

В изпълнение на Закона за развитие на академичния състав в Република България във ВТУ се осигурява свободен достъп до информацията относно квалификацията и профила на

академичния състав по основни звена. В базата данни на НАЦИД 75 % са с верифицирани наукометрични показатели, отразяващи научните им постижения и постигнатите резултати в цялостната преподавателска дейност.

Данните за квалификационния профил и изследователската активност на всеки от преподавателите на ОТД, освен в националния Регистър на академичния състав, са публикувани и в сайта на ВТУ (виж <https://ras.uni-vt.bg/>), като публикуваната информация се извежда онлайн от университетската база данни „Преподаватели“.

Q5.1.3. ВУ има ясни процедури за заемане на академични и научноизследователски длъжности.

Процедурите за заемане на академични длъжности и за придобиване на научни степени във ВТУ са регламентирани в Правилника за условията и реда за заемане на академични длъжности във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ в съответствие със Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за прилагането му. Регламентираните процедури са ясни, законосъобразни и гарантират качеството на образователния процес и научните изследвания чрез спазване на конкурсния принцип и на единните национални изисквания за заемане на академични длъжности и за придобиване на научни степени. На основание чл. 26 ал. 5 от ЗРАСРБ Университетът е приел и допълнителни изисквания към кандидатите за заемане на академични длъжности, които са част от Правилника.

N5.1.4. Брой обявени и реализирани конкурси за заемане на академични длъжности за периода. За акредитационния период са обявени 262 конкурса.

Години	Професор	Доцент	Главен асистент	Асистент
2018	2	9	4	14
2019	8	20	12	25
2020	4	10	10	11
2021	8	14	20	14
2022	12	18	16	16
2023 (до м. май)	3	4	4	7
Общо:	34	75	66	87

Таблица 5

Успешно приключили конкурси за заемане на академични длъжности 237, обхващащи всички професионални направления от образователния профил на университета.

Години	Професор	Доцент	Главен асистент	Асистент
2018	3	12	4	5
2019	7	8	12	18
2020	1	6	5	16
2021	8	18	19	9
2022	5	13	14	19
2023 (до м. юни)	8	9	10	8
Общо:	32	66	64	75

Таблица 6

За периода е присъдена научна степен Доктор на науките на 8 преподаватели, от които 5 на ОТД и на 3 външни преподаватели и е присъдена образователна и научна степен Доктор на 301 преподаватели и докторанти. На основание ЗРАСРБ всички конкурси освен в „Държавен вестник“ са обявени и в интернет страницата на Университета на следния адрес: <https://ras.uni-vt.bg/>.

Q5.1.4. ВУ провежда процедури и прилага план за професионалното развитие на преподавателите, в това число за правото за ползване на определени периоди от време за творческото им развитие (чл. 55, ал. 2 от ЗВО).

Съгласно утвърденият Правилник на ВТУ съотношението на заемащите академичните длъжности „асистент“, „главен асистент“, „доцент“ и „професор“ в Университета се утвърждава от Академическия съвет за всяка следваща учебна година. С Правилника се регламентира организацията и управлението на осъществяваната научноизследователска и художественотворческа дейност; реда, условията и процедурите за планиране, разпределение и разходване на средства от държавния бюджет, предоставени целево за осъществяване на научната и художественотворческа проектна дейност; участието на Университета в съвместни изследователски проекти с други висши училища, научни организации и институции.

ВТУ прилага система от показатели за оценка, наблюдение и отчитане на резултатите от научната и художественотворческа дейност съобразно изискванията на Наредбата за условията и реда за оценката, планирането, разпределението и разходването на средствата от държавния бюджет за финансиране на присъщата на държавните висши училища научна или художественотворческа дейност (Приложение N1 на посочения Правилник).

N5.1.5. Относителният дял на преподавателите, възползвали се от правото на творчески отпуск (сабатикъл) за акредитационния период.

В Университета е гарантирано правото на творчески отпуск. В акредитационния период творчески отпуск са поискали и ползвали 25 преподаватели от академичния състав (~1%) за отчитания период.

Q5.1.5. Висшето училище има функционираща система за атестиране на академичния състав.

Съгласно чл. 57 на ЗВО, във ВТУ е изградена и съществува стройна система за оценка на приноса на академичния състав в учебната, научноизследователската и художественотворческата дейност. Атестацията следва постановените в ЗВО срокове от пет години за хабилитирани и три години за нехабилитирани преподаватели.

Оценяването и атестацията се извършват по показатели, критерии и процедура, определени в Правилник за атестиране на преподавателските, научно-преподавателските и изследователските кадри във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“, включващ законовите постановления за атестиране на преподавателския състав; изпълнение на норматива за учебната заетост; разработване на нови семинарни лабораторни упражнения, учебници и учебно-помощна литература; научна (художествено-творческа) продукция, участие в договори за научни изследвания и международно научно сътрудничество; ръководство на дипломанти, докторанти и специализанти; защита на докторантски труд, хабилитация; участие в академични органи за управление, административни ангажименти; проучване на студентското мнение. Атестирането се извършва по методика, основана на три групи критерии за оценка, като резултатите от прилагането ѝ се отразяват в Атестационната карта на атестираното лице. Атестационната оценка е комплексна, като се оценява учебно-преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата, научно-организационната, административната и други дейности на атестираното лице.

При атестирането задължително се взема под внимание и студентското мнение на база попълнена анкета.

В периода 2018-2023 г. са проведени 182 атестационни процедури на хабилитирани преподаватели и 324 атестационни процедури на нехабилитирани преподаватели (някои от тях са атестирани два пъти).

Q5.1.6. Функционира система от стимули за академичния състав в зависимост от степента на поддържане на качеството на образователната, научноизследователската, художественотворческата и спортната дейност.

За периода Системата по атестиране на академичния състав е основно средство за стимулиране развитието на преподавателите. Преподавателският състав на университета съответства на изискванията за качество на обучението и на научните изследвания. За стимулиране на присъщата неучебна дейност на академичния състав на ВТУ е приета Система за стимулиране на присъщата неучебна дейност на академичния състав и допълнителна административна дейност на преподавателския състав, с цел да: се изградят оптимални условия, благоприятстващи активизирането, стимулирането и отчетността на научноизследователската и художественотворческата дейност, както и на допълнителната присъща организационна, административна, учебна и друга ангажираност на академичния състав на ВТУ. Създадени са практики за поощряване на иновационни изследвания и иновационни резултати на преподавателския състав, на студентите и докторантите. Различните форми и начини за стимулиране са визирани във виж Статут: <https://akr.uni-vt.bg/getnbdoc.aspx?d=532&f=532.pdf>, Приетата е Методика: <https://akr.uni-vt.bg/getnbdoc.aspx?d=511&f=511.pdf>, с която се осигурява възможност за допълнително възнаграждение за авторство на научни публикации, индексирани в световните бази данни Scopus и Web of Science по чл. 9а, ал. 4 от Вътрешни правила за организация на работната заплата, изм. с Решения на АС № 3/20.03.2023 г. Индивидуалните възнаграждения се изплащат като допълнително трудово възнаграждение въз основа на заповед на ректора и съобразно сроковете по чл. 9 а, ал. 5 от Вътрешните правила за организацията на работната заплата във ВТУ.

N5.1.6. Относителен дял на преподавателите, придобили почетни звания и престижни национални и международни научни отличия.

За периода на самооценка **93 преподаватели** на ВТУ са придобили почетни звания и престижни национални и международни отличия за научни, художественотворчески и спортни постижения, което съставлява 17,5% относителен дял, при средногодишен брой на академичния състав за периода от 530 преподаватели. Преподавателите, удостоени с почетно звание са двадесет и 24, като 3 са получили признанието от организации и институции в чужбина. Преподавателите, наградени с престижни национални и международни научни отличия са седемдесет и 73, като 42 са придобили повече от едно отличие през периода. Отличията на 15 от наградените преподаватели са присъдени от организации и/или институции в чужбина, като 8 от преподавателите са получили повече от едно отличие, включително в рамките на една календарна година. 4 от преподавателите са придобили както почетно звание, така и престижно отличие.

Q5.1.7. ВУ има система за структуриране на задължителната преподавателска натовареност (аудиторна заетост), включваща и преподаването в магистърски и докторски програми.

Във ВТУ има система за структуриране на задължителната преподавателска аудиторна заетост, която работи с помощта на електронната информационна система Е-Университет (раздел Е-организатор, Е-преподавател) и е регламентирана със следните вътрешни правила: Правилник за структурата и организацията на учебния процес и правата и задълженията на студентите – раздел III. Учебно-преподавателска дейност; Процедура за планиране, възлагане и отчитане на годишната аудиторна заетост и Работна инструкция за възлагане на часове от годишната аудиторна заетост в един или повече факултети.

Нормативът за задължителна годишна аудиторна заетост на всеки преподавател се определя в часове упражнения (като 1 час лекции е приравнен към 2 часа упражнения) и не може да е по-малък от 360 часа за хабилитиран преподавател и асистент и 480 часа

нехабилитиран преподавател по спорт (обща физическа подготовка), ЗНОС и по практически занятия.

Максималната аудиторна заетост на един преподавател (задължителна и допълнителна) не може да надвишава 1440 часа. По предложение на съответните звена зам.-ректорът по учебната дейност може да предлага на Академичния съвет утвърждаване на по-малка задължителна годишна аудиторна заетост на преподавателите. Преподавателите, които заемат ръководни административни длъжности, имат право на намалена задължителна годишна аудиторна заетост съгласно решение на Академичния съвет.

За успешното изпълнение на дейностите в Е-преподавател работят от своите електронни профили и: служители от Центъра за административно обслужване на студентите (зареждат дисциплините в профилите на студентите, създават изпитните протоколи), организаторите на учебния процес във всяка катедра (организируют възлагането и отчитането), Учебно-методичен отдел (въвеждат учебните планове, изготвят и публикуват в електронната система графици на учебните занятия и семестриалните изпити по дати, часове, зали).

N5.1.7. Справка за средната задължителна (основна) годишна аудиторна заетост на преподавателите на ОТД през последните 5 години.

Учебна година	Годишен норматив	Средно изпълнена заетост (часове в упр.)	Средно изпълнение на годишния норматив
2018-2019	360	481	1,34
	480	480	1,00
2019-2020	360	465	1,29
	480	528	1,10
2020-2021	360	502	1,39
	480	526	1,10
2021-2022	360	499	1,39
	480	528	1,10
2022-2023	360	530	1,47
	480	527	1,10

Таблица 7

В таблицата е представен средният брой отчетени часове от задължителната аудиторна заетост на преподавателите за една учебна година. Вижда се и средната задължителна натовареност над норматива - до 47%.

Q 5.1.8. ВУ насърчава обмена на преподаватели и изследователи с други висши училища у нас и в чужбина за определени периоди на преподаване и научни изследвания.

ВТУ има подписани **128 договори** с ВУ от **35 страни**. Към Университета засилен интерес за партньорство има от страните от Казахстан, Киргизстан, както и от Китай и Япония.

По Програма Еразъм+ <https://erasmus-vtu.bg/> – през периода на самооценка във ВТУ са реализирани общо 755 изходящи преподавателски мобилности: 506 по програма Еразъм+ и 249 по други международни споразумения. Общият брой на реализираните входящи преподавателски мобилности е 423:349 по програма Еразъм+ и 74 по други по други международни споразумения.

При входящата преподавателска мобилност тенденцията е към увеличаване броя на мобилностите с цел обучение в резултат на ежегодно организираните през периода международни Еразъм+ седмици за преподаване и обучение „Български училища зад граница“ и успешно реализираните международни Еразъм+ седмици за университети-партньори „Партньорства за приятелство на Балканите“ (2021 г.) „Партньорства за сътрудничество на Балканите“ (2022 г.), и „Партньорства за бъдещо сътрудничество“ (2023 г.).

N5.1.8. Брой преподаватели, участвали в изходяща и входяща преподавателска и изследователска мобилност.

Показатели	Години					Общо за периода
	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.	2022 г.	
1. Изходящи мобилности на преподаватели по проекти за академичен обмен, програма Еразъм+	167	128	42	63	106	506
- с цел преподаване	140	101	21	43	82	387
- с цел обучение	27	27	21	20	24	119
2. Изходящи мобилности на преподаватели по други международни споразумения	115	105	6	11	12	249
1. Входящи мобилности на преподаватели по проекти за академичен обмен, програма Еразъм+	40	108	9	79	113	349
- с цел преподаване	35	61	4	22	40	162
- с цел обучение	5	47	5	57	73	187
2. Входящи мобилности на преподаватели по други международни споразумения	48	8	4	2	12	74

Таблица 8

Q5.1.9. ВУ насърчава участието на преподавателите в съвместни обучителни и изследователски програми с други висши училища у нас/в чужбина.

Значителен принос за интензифициране на партньорството с други ВУ, бизнеса и държавните органи през периода има Институтът за перспективни научни изследвания с водеща роля при разработването на проекти по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 с бенефициент ВТУ.

Ключова дейност през 2022 г. е реализацията на най-значимия проект, по който, съвместно с други ВУ в страната и в чужбина, са разработени 5 магистърски програми - BG05M2OP001-2.016-019 „Иновативно образование в хуманитарни и социални науки чрез цифрова трансформация и модернизация на учебните програми във Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“, Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Югозападен университет „Неофит Рилски“ и Техническият университет – Габрово в партньорство с чуждестранни университети от Гърция, Полша и Румъния“ по процедура BG05M2OP001-2.016 „Модернизация на висшите училища“ ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г.

Вътрешните правила за организация на работната заплата, допълнени в чл. 9а с нова алинея 7, относно получаването на допълнителни възнаграждения за извършването на дейности по подготовка, изпълнение, управление, координация, наблюдение, оценка, информация, обслужване (административно, правно, счетоводно, финансово, организационно и др.) и контрол на проекти, програми и договори за финансиране.

Правилник за международно и вътрешно сътрудничество на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, с предвидени възможности по двустранни договори и международните ангажименти на Университета за съвместни разработки по научни и учебно-методически проблеми (чл. 3, ал. 2, т. 7) и реализирането на проекти по програма „Еразъм+“ Ключова дейност 1 за разработване на съвместни магистърски програми; Ключова дейност 2 за стратегически партньорства и изграждане на капацитет; Ключова дейност 3 за подкрепа за реформиране на политиките и спорт и проекти по други европейски програми (чл. 3, ал. 3).

На 30.01.2020 г. Великотърновският университет е оценен от финансиращата агенция Център за развитие на човешките ресурси за проекта за мобилност за академичната 2018/19 г. с 97 от 100 възможни точки – по-висока оценка от получената през януари 2019 г. за учебната 2017/18 г. – 94 от 100, както и получената през януари 2018 г. за учебната 2016/17 г. – 90 от 100 точки. Констатацията е, че изпълнението на проекта е в съответствие с

принципите, заложи в Еразъм хартата за Висше образование и Великотърновският университет „Св. св. Кирил и Методий“ се придържа към правилата на Програма „Еразъм+“ при администрирането на мобилности. През м. юни 2021 г. ВТУ е удостоен със специална награда за високо качество при изпълнението на проект за мобилност по програма Еразъм+ за изминалия седемгодишен програмен период 2014-2021 г., като високо е оценена допълнителната дейност по проекта, насочена към повишаване на чуждоезиковата подготовка на академичния състав.

Университетът е с най-високата оценка от Европейската комисия на своята кандидатура за Еразъм харта за висше образование, даваща възможност на Университета да участва в период 2021/2022 г. – 2027/2028 г. в проекти по трите ключови дейности.

N5.1.9. Брой съвместни обучителни програми с други висши училища в страната и в чужбина.

Броят на поддържаните от ВТУ към учебната 2023/2024 г. образователни програми (специалности), разработени в партньорство с други ВУ в страната и в чужбина е 14 – 2 програми за придобиване на ОКС „Бакалавър“ и 12 за ОКС „Магистър“.

Брой разработени съвместни обучителни програми с други ВУ в страната и в чужбина Разпределение по учебни години за периода на самооценка					
2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024
1	1	2	2	12	14

Таблица 9

Образователните програми за съвместно обучение с ВУ в страната са 11 – 1 за ОКС „Бакалавър“ и 10 за ОКС „Магистър“. Девет (9) от програмите в ОКС „Магистър“ са разработени по два проекта, изпълнявани с други висши училища в страната по процедура BG05M2OP001-2.016 „Модернизация на висшите училища“, финансирана от ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г., като ВТУ координира обучението в 5 от програмите по посочения в Q5.1.9 проект BG05M2OP001-2.016-019. Една от тези магистърски програми е разработена съвместно с ВУ в чужбина с цел бъдещо въвеждане на съвместна учебна програма за обучение на чужд език. Две (2) от съвместните програми с ВУ в страната, по една за ОКС „Бакалавър“ и за ОКС „Магистър“, са одобрени от Министъра на образованието и науката като специалности за извършване на съвместно обучение по чл. 42а от ЗВО. ВТУ координира обучението по програмата за придобиване на ОКС „Магистър“.

Образователните програми за съвместно обучение с ВУ в чужбина са 3 – 1 за ОКС „Бакалавър“ и 2 ОКС „Магистър“. Програмите са разработени по договорите на университета за двустранно сътрудничество с чуждестранни ВУ. През периода на самооценка, в условията на извънредната ситуация, породена от изпълнението на мерките за ограничаване разпространението на коронавирус COVID-19, последвани от ограничителните мерки на Европейския съюз във връзка с войната в Украйна, обучение е реализирано в една от тези програми.

N5.1.10. Брой чуждестранни гост-преподаватели, водили лекционни курсове.

За акредитационния период 66 чуждестранни гост-преподаватели са водили лекционни курсове във Великотърновския университет: за учебната 2017-2018 г. – 11; за учебната 2018-2019 – 12; за учебната 2019-2020 г. – 11; за учебната 2021-2022 г. – 15 и за учебната 2022-2023 г. – 8.

Критерий 5.2. Квалификация на академичния състав: научноизследователска, художественотворческа и спортна дейност.

Q5.2.1. Висшето училище прилага политика за конкурентоспособна научноизследователска, художественотворческа, иновационна и публикационна дейност в съответствие със своята специфика.

Съгласно Политиката по качество на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ и в съответствие с националната стратегическа рамка са разработени стратегическите документи, определящи основните приоритети за развитието на научноизследователската, художественотворческата, спортната, иновационната и публикационна дейност в съответствие със спецификата на университета: Стратегическа иновационна програма на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ за периода 2020-2025 г.; Стратегия за развитие на научноизследователската дейност във Великотърновския университет „Св. Св. Кирил и Методий“ за периода 2023-2027 г. Стратегическите документи отчитат вътрешноинституционалните нормативни актове, отнасящи се до научноизследователската дейност (НИД), интернационализацията и иновационната програма на ВТУ: Правилник за защита на интелектуалната собственост във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“; Правилник за научноизследователската и художественотворческата дейност във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“; Правилник за дейността и управлението на Института за перспективни научни изследвания; Правилник за международно и вътрешно сътрудничество на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“; Методика за определяне на разпределението на средствата за допълнителни трудови възнаграждения, награди или други финансови стимули за авторство или съавторство на научни публикации в списания, реферирани или индексирани в световните бази данни WEB OF SCIENCE ИЛИ SCOPUS; Методика за реда за документиране, регистриране и отчитане на научни резултати и авторски продукти във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“.

Научноизследователската политика на Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“ отразява неговия образователен профил, както и специфичните изисквания към профила на академичния състав. Като държавно висше училище, Университетът ежегодно отчита резултатите от научноизследователската, художественотворческата, спортната, иновационната и публикационната дейност към МОН съгласно заложените цели в: утвърдените от Министъра на образованието и науката, съгласно чл. 10, ал. 2, т. 9 от ЗВО мандатни политики за развитието на Университета; Наредбата за условията и реда за оценката, планирането, разпределението и разходването на средствата от държавния бюджет за финансиране на присъщата на държавните висши училища научна или художественотворческа дейност; Правилника за наблюдение и оценка на научноизследователската дейност, осъществявана от висшите училища и научните организации, както и на дейността на Фонд „Научни изследвания“; Националната стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017-2030.

Великотърновският университет участва в изпълнението на НП „Стимулиране на публикационната активност в авторитетни международни научни списания и отворения достъп до научна информация“. Университетът е национален лидер по доставено съдържание в „Българския портал за отворена наука“ и в утвърждаване принципите на отворената наука.

Q5.2.2. ВУ има стратегия за обвързване на научните изследвания с образованието.

Основната цел за развитие на научноизследователската дейност през периода 2023-2027 г., определена в Стратегия за развитие на научноизследователската дейност във Великотърновския университет „Св. Св. Кирил и Методий“ за периода 2023-2027 г., е превръщането на Университета в значим научно-образователен център, който е стратегически партньор в региона и в рамките на Европейското научноизследователско пространство, както и академичен лидер при прилагането на социални и културни иновации.

Основната цел се реализира посредством постигането на четири стратегически цели: 1. Стимулиране на научноизследователската дейност и качествено възпроизводство на научния и изследователския потенциал; 2. Увеличаване на привлеченото финансиране за научноизследователска дейност и развитие на приложни научни изследвания; 3. Създаване на ефективна връзка „образование – наука – бизнес“ и насърчаване на иновациите и регионалния фокус на научните изследвания; 4. Разширяване участието на ВТУ в Европейското изследователско пространство и международното научно сътрудничество.

N5.2.1. Относителен дял на преподавателите (спрямо общия брой), реализирали дейности по международни договори за научно сътрудничество.

През периода на самооценка, съгласно чл. 3, ал. 2 от Правилника за международно и вътрешно сътрудничество на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий, сто и двама (102) преподаватели са реализирали дейности по преките двустранни договори на Великотърновския университет за сътрудничество с ВУ в чужбина и по международните ангажименти на Университета. Този брой съставлява *относителен дял 19,3%*, при средногодишен брой на академичния състав за периода от 530 преподаватели.

N5.2.2. Брой индексирани научни издания, подготвени и финансирани от висшето училище.

Великотърновският университет поддържа 16 броя научни издания, индексирани в световни вторични бази данни. В периода на самооценка Университетското издателство поддържа електронен архив на периодичните университетски издания. Всички списания и годишници на Университетското издателство са регистрирани в Националния референтен списък (НРС) на съвременни български научни издания с научно рецензиране. От м. септември 2021 г. научното списание „Епохи“ на Историческия факултет е индексирано в световната база данни Web of Science.

Обобщена информация към 2022 г. е представена в т. 3.9 от Стратегия за развитие на научноизследователската дейност във Великотърновския университет „Св. Св. Кирил и Методий“ за периода 2023-2027 г., с. 11-12. От 2023 г. списанията „Проглас“ и „Проблеми на устната комуникация“ се индексират също и в базата данни EBSCO, а Studia Philologica и Societas Classica – в CEEOL.

N5.2.3. Брой на действащите международни договори за академична мобилност.

Общият брой на действащите международни договори за академична мобилност е над 628:128 договори за двустранно сътрудничество с чуждестранни висши учебни заведения и **над 500 договори** по програмата „Еразъм+“, от които около 450 с университети от Европейския съюз и 50 с университети извън Европейския съюз. В процес на преподписване са всички договори, които от новия период на програмата трябва да бъдат подписани електронно.

През периода на самооценка броят на академичните партньорства на Великотърновския университет с чуждестранни университети е увеличен със **110 нови договора**, от които 20 за двустранно сътрудничество с чуждестранни ВУ (108 към учебната 2018/2019 година) и 90 за академична мобилност по програмата „Еразъм+“ (410 към учебната 2018/2019 г.).

N5.2.4. Участие в междунституционални и международни научни университетски мрежи.

ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ е водещ участник в Европейския консорциум **Open.EU**, обединяващ 10 европейски университета. Партньори в консорциума са: Universitat Oberta de Catalunya (UOC), Barcelona, Spain; Open University of Cyprus (OUC), Nicosia, Cyprus; FernUniversität Hagen, Germany; Hellenic Open University, Patras, Greece; Open Universiteit (OUNL), Heerlen, The Netherlands; UNED, Madrid, Spain (Universidad

Nacional de Educación a Distancia); Daugavpils University, Latvia; Universidade Aberta, Lisbon, Portugal и Bifröst University, Iceland.

Великотърновският университет, представен от Филологически факултет, има водеща роля при реализацията на Националната научна програма „Развитие и утвърждаване на българистиката в чужбина 2022-2025 г.“ с партньори СУ „Св. Климент Охридски“, ПУ „Паисий Хилендарски“, ЮЗУ „Неофит Рилски“, ШУ „Епископ Константин Преславски“ и водеща организация БАН. Основната цел на партньорството е извършването на фундаментални научни и научно-приложни изследвания; разпространение на резултатите от тези дейности; предлагане на образователни дейности и обучения и трансфер на знания.

През 2023 г. във Великотърновския университет е подписан Меморандум за създаване на Балкански университетски център с членове: ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, Университетът в Ниш (Република Сърбия), Университетът в Крайова (Румъния), Университетът „Намък Кемал“, Текирдаг (Република Турция), Международният славянски университет „Г. Р. Державин“, Свети Николе (Р Северна Македония), Европейският политехнически университет, Висшето строително училище „Любен Каравелов“, Университетът на Западна Македония (Гърция) и Университетът „Фан С. Ноли“, Корча (Република Албания).

Q5.2.3. ВУ има функциониращи научноизследователски структури (институти, центрове, лаборатории и др.) в съответствие със спецификата си.

Научноизследователската инфраструктура на ВТУ включва обособени институти, центрове и лаборатории в различни научни области, които са предназначени за целево организиране и провеждане на фундаментални и приложни научни изследвания на изследователи, студенти и обучаеми от университета, насочени към интегрирането на науката, обучението и корпоративната практика с европейските и световните постижения. За да се счита за обект от научноизследователската инфраструктура на ВТУ, съответното звено трябва да отговаря на определени изисквания: да е институционализирано с решение на колективен орган на управление (да има статут, правилник за работа и отговорно лице); да развива активна научна и изследователска дейност; до края на м. януари на всяка календарна година да изготвя и публикува отчет за научноизследователска дейност за предходната и план за научноизследователска дейност за предстоящата година.

През периода на самооценка, водещо звено на Великотърновския университет за генериране на проектни възможности, трансфер на изследователски ноу-хау и развитие на иновациите е Институтът за перспективни научни изследвания – основно звено в структурата на Университета, разкрито с решение на МС 221/130515. Институтът има основна роля при разработването на изпълняваните проекти по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 с бенефициент ВТУ и проучването на възможностите за разработване на проекти по Фонд „Научни изследвания“, Програмата Еразъм и Хоризонт Европа. Отчетите за дейността на Института са публикувани в сайта на ВТУ, дейностите са представени също в ежегодните отчети към МОН по изпълнение на Националната стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017-2030 г.

Второто основно научноизследователско звено, разкрито с решение на МС 221/130515 е Институтът по българистика, обединяващ центрове, които са „запазена марка“ на Великотърновския университет: Търновска книжовна школа; Центърът по българска ономастика „Проф. Николай Ковачев“.

N5.2.5. Брой функциониращи научноизследователски структури във ВУ (по видове).

Във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ функционират 23 научноизследователски структури, представени по видове в Регистър на научната инфраструктура, изброени в Q5.2.3.

Q5.2.4. Академичният състав на ВУ участва в реализирането на вътрешни, национални и международни научни проекти с теоретична и практико-приложна насоченост.

Официалният ред за включване на преподавателите в реализирането на вътрешни, национални и международни проекти се осигурява от: Правилника за научноизследователската и художественотворческата дейност във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“; Правилника за международно и вътрешно сътрудничество на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ и Правилата по разработване, отчитане и контрол на документи и финансови средства по проекти, финансирани от структурните фондове и европейските програми във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“. Проектната дейност на Университета се обезпечава на експертно и техническо ниво от отдел „Научна и проектна дейност“ към дирекция „Научна, проектна и библиотечно-издателска дейност“, съвместно с отдел „Международно и вътрешно сътрудничество“.

През периода на самооценка се изпълняват **общо 153 проекти**: 108 вътрешни университетски, финансирани със средства от държавния бюджет; 35 по Фонд „Научни изследвания“ и национални програми и 10 международни проекти. Представените данни показват увеличение както на броя на изпълняваните научни проекти с теоретична и с практико-приложна насоченост (от 26 в началото на 40 в края на акредитационния период), така и на обема на привлечения финансов ресурс по проектни дейности, особено в периода 2020-2021 г. с изпълнението на стартиралите 4 проекти по НП „Наука и образование за интелигентен растеж“ и на проектите по програма Еразъм+ (4 проекта по дейност КД2, при два от които ВТУ е координатор и 1 по Програма Спорт).

N5.2.6. Относителен дял на преподавателите (спрямо общия брой), участвали във вътрешни, национални и международни научни проекти.

През акредитационния период **281 преподаватели** са участвали във вътрешни университетски, национални и международни проекти, което съставлява 53% относителен дял, при средногодишен брой на академичния състав през периода от 530 преподаватели. Двеста и двама (202) или 71,8% от тези преподаватели са изпълнявали дейности по няколко проекта през периода: 52 преподаватели (18,5% от общо 281) са участвали както във вътрешноуниверситетски, така и в национални научни проекти; 7 преподаватели (2,5% от общо 281) са взели участие в изпълнението на вътрешноуниверситетски, национални и международни проекти; 5 преподаватели (1,8% от общо 281) са участвали във вътрешноуниверситетски и в международни проекти, а 4 в национални и в международни проекти; 22 преподаватели (7,8% от общо 281) са участвали само в национални проекти; 186 е броят на преподавателите (66,2% от общо 281), участвали в реализирането само на вътрешноуниверситетски проекти, като 106 от тях (57%) изпълняват дейности в повече от един проект през периода.

При сравнение се установява известно увеличение на данните за началната и последната година от периода на самооценка: от 185 участия в научни проекти, осъществени от 148 преподаватели през 2018 г., които представляват 27% относителен дял, при академичен състав от 545 преподаватели за 2018 г., на 214 участия в научни проекти, осъществени от 170 преподаватели през 2022 г., съставляващи 33,3% относителен дял.

Брой участия	Брой участвали	Общ брой преподаватели	Относителен дял
2018 г.			
185 участия	148 преподаватели	545 преподаватели	27%
2022 г.			
214 участия	170 преподаватели	511 преподаватели	33,3%

N5.2.7. Среден размер привлечен финансов ресурс от проектна дейност на един преподавател.

В резултат от разширяването на проектната дейност на Великотърновския университет е увеличен и размера на привлечените финансови средства за научноизследователска, творческа, спортна и иновационна дейност. Обемът на привлечените средства към края на периода на самооценка е пъти по-голям в сравнение с началната година. Средният размер на привлечения финансов ресурс от проектна дейност на един преподавател е 14 988,8 лева, при средногодишен брой на академичния състав през периода от 530 преподаватели. Индикаторът е изчислен въз основа на обобщените числови данни за привлечен финансов ресурс от проектите по видове, години на изпълнение и финансиране.

Полученото финансиране от изпълнението на национални проекти е на стойност 6 594 273,73 лева или 12 442 лева на преподавател, а от изпълнението на международни проекти 721 593,01 лева, разпределено на един преподавател – по 1 361 лева.

Общият обем привлечени средства през следакредитационния период е 8 456 540 лева.

N5.2.8. Брой участия в национални и международни научни форуми на един преподавател.

През отчетния период преподавателите на Великотърновския университет са реализирали общо 3 632 участия в национални и международни научни, творчески, спортни и практико-приложни форуми, от които участията в научни форуми са 2 123. При средногодишен брой на академичния състав от 530 преподаватели, броят участия на един преподавател в национални и международни научни, творчески, спортни и практико-приложни форуми е 6,9. Този резултат е с 1,5 по-висок от отчетения за предходния акредитационен период (5,4 участия, при 588 средногодишен брой преподаватели на основен трудов труд), въпреки неблагоприятното влияние на мерките по време на пандемията от COVID-19, когато част от планираните събития са отложени или отменени. Броят участия на академичния състав само в научни форуми през периода на самооценка е 4 на преподавател. В приложения е представена таблица с обобщени числови показатели и списъци по години на преподавателите и форумите, в които е реализирано участие.

N5.2.9. Брой научни публикации на един преподавател (по данните, изпращани в МОН).

Броят научни публикации на един преподавател за периода на самооценка е 2, при общ брой на отчетените публикации 1050 и средногодишен брой на академичния състав през периода 530 преподаватели. Общият брой на отчетените публикации в SCOPUS и Web of Science е 345, което съставлява 0,7% от общия брой отчетени публикации. Наблюдава се намаляване на броя на публикациите през последните години от периода, в резултат увеличаването на броя на публикациите в съавторство (съвместни публикации), реферирани и индексирани в световни вторични литературни източници, включително в наукометричните бази данни SCOPUS и Web of Science. Тази тенденция се потвърждава от оценката на научните изследвания на Великотърновския университет в рамките на ежегодно провежданото рейтингово проучване на ВУ в България. В приложение е представена динамиката на резултатите на ВТУ за периода 2018-2022 г. по индикаторите Статии в научни списания (Scopus), Статии в научни списания (Web of Science), Доклади от научни конференции (Scopus), Доклади от научни конференции (Web of Science), Съвместни публикации (Web of Science).

Научни резултати на ВТУ съгласно Наредбата за условията и реда за оценката, планирането, разпределението и разходването на средствата от ДБ за финансиране на присъщата на ДВУ научна или художественотворческа дейност за периода 2018-2022.

Художественотворчески постижения на ВТУ, съгласно Наредбата за условията и реда за оценката, планирането, разпределението и разходването на средствата от ДБ за финансиране на присъщата на държавните ВУ научна или художественотворческа дейност за периода 2018-2022 г.

N5.2.10. Брой иновационни продукти (патенти, внедрени научни резултати, полезни модели, сортове, породи, технологии и др.) на един преподавател (според отчетите към МОН).

Към м. септември 2023 г. в Регистъра са валидирани заявления за **304 броя научни резултати и авторски продукти** (49 по Раздел А Иновационни продукти, внедрени научни резултати, полезни модели, технологии и 255 по раздел Раздел Б – реализирани авторски продукти, кратки авторски продукти, водещи творчески изяви и поддържащи творчески изяви) или по 0,6 на един преподавател, при средногодишен брой на академичния състав на Великотърновския университет за периода от 530 преподаватели.

Като авторски продукти са вписани самостоятелни и колективни изложби, каталози; художествени инсталации и конструкции в природна или градска среда; изпълнение на стенописи и стенописна украса в църковни храмове и др. Регистърът е представен в приложенията към доклада – папка: PRILOJENIQ, папка: Pr. Standart 5, файл RegistrarNRAP.pdf.

В Регистъра общо са представени: В Раздел А - иновационни продукти, внедрени научни резултати, полезни модели, технологии – 49 броя; В Раздел Б - реализирани авторски продукти, кратки авторски продукти, водещи творчески изяви и поддържащи творчески изяви – 255 броя.

N5.2.11. Учебници и учебни помагала, включително и на електронен носител (с ISBN), на един преподавател (според отчетите към МОН).

Общият брой на издадените учебници и учебни помагала за периода е **241** или по 0,5 броя средно на един преподавател, при средногодишен брой на академичния състав на Великотърновския университет за периода от 530 преподаватели.

N5.2.12. Брой цитирания на един преподавател за периода (според отчетите към МОН).

Общият брой на отчетените цитирания през периода на самооценка е **856** или средно на преподавател по 1,6 цитирания, което показва нарастване в сравнение с резултатите от предходния акредитационен период, когато са отчетени **257** цитирания в реферирани научни списания и сборници, средно по 0,4 на преподавател.

N5.2.13. Брой реализирани авторски продукти, кратки авторски продукти, водещи творчески изяви и поддържащи творчески изяви на един преподавател (според отчетите към МОН).

Общият брой на отчетените към МОН съгласно Наредба за условията и реда за оценката, планирането, разпределението и разходването на средствата от държавния бюджет за финансиране на присъщата на държавните висши училища научна или художественотворческа дейност (Обн. - ДВ, бр. 73 от 16.09.2016 г., в сила от 01.01.2017 г.) реализирани авторски продукти за периода е **808** или средно по 1,5 на преподавател, при средногодишен брой на академичния състав за периода 530 преподаватели.

РЕЗУЛТАТИ ОТ ПРОВЕРКАТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТАНДАРТ 5.

1. В периода на самооценка Великотърновският университет „Св. св. Кирил и Методий“ има значителен напредък в утвърждаването си като водещ образователен и научноизследователски център в областта на социалните, хуманитарните науки и изкуствата, който разполага със съвременна инфраструктура за научни изследвания и художественотворческа дейност, и с висококвалифициран академичен състав със

значителен научен и експертен потенциал, способен да прилага резултатите от научните изследвания в обучението и в полза на региона, и обществото. Преподавателите на основен трудов договор са с научни специалности и с квалификационен профил, които изцяло съответстват на образователния профил на ВТУ и на учебното съдържание, включено в програмите и специалностите; осигурени са ясни, законосъобразни процедури чрез спазване на конкурсния принцип и на единните национални изисквания за заемане на академични длъжности и за придобиване на научни степени. Великотърновският университет поддържа и разширява мрежата си от национални и международни партньори, значително е увеличено финансирането на изследователската дейност.

2. Относително нисък дял на преподавателите (спрямо общия брой), реализирали дейности по международни договори за научно сътрудничество (19,3%).

3. Недостатъчна активност на академичния състав участвали във вътрешни, национални и международни научни проекти (33,3%).

4. През периода стартира реализацията на най-мощния проект, финансиран по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“, с участието на три български и четири чуждестранни университета като партньори, насочен към модернизация, цифрова трансформация и иновативно образование в хуманитарните и социалните науки. През 2022 г. за финансиране от Фонд „Научни изследвания“ са одобрени седем проекта, от които пет самостоятелни и два – в партньорство с други висши училища и научни организации. ВТУ има водеща роля при реализацията на Националната научна програма „Развитие и утвърждаване на българистиката в чужбина 2022-2025 г.“, участва в изпълнението на Националната програма „Стимулиране на публикационната активност в авторитетни международни научни списания и отворения достъп до научна информация и е национален лидер по доставено съдържание в „Българския портал за отворена наука“. Великотърновският университет е водещ участник в Европейския консорциум Open.EU, който обединява десет европейски университета с цел стимулиране и насърчаване на цифровата трансформация на европейските университети в контекста на създаване на динамична партньорска общност от университети, които са лидери в предоставянето на отворено, електронно и гъвкаво обучение като част от цифровата трансформация на европейското висше образование.

ИЗВОД: СТАНДАРТ 5 се изпълнява.

СТАНДАРТ 6. УЧЕБНИ РЕСУРСИ И ПОДПОМАГАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ.

Критерий 6.1. Материално-техническа и информационна осигуреност на обучението.

Q6.1.1. ВУ осигурява необходимата финансова, материално-техническа и информационна база, като разполага с необходимия капацитет от аудитории, кабинети, лаборатории, ателиета, библиотечни места и др., създаващи подходящи условия за работа на преподавателите и студентите.

За аудиторна работа на 1 студент (средно приравнен брой) – 7459 кв.м./4629 (брой обучавани в редовна форма), е осигурена 1,61 кв.м. площ за 1 студент и 5071 (работни места)/4629, са осигурени 109 работни места на 100 студента.

За работа в лаборатории и кабинети със специализирано оборудване на 1 студент (средно приравнен брой) – 1259,26 кв.м./4629 е осигурена – 1,10 кв.м. площ на 1 студент и 773 (работни места)/4629, са осигурени приблизително 17 работни места на 100 студента.

За работа в центрове и компютърни зали на 1 студент (средно приравнен брой) - 2916,13 кв.м./4629, 0,63 кв.м. площ на студент и 1366 (работни места)/4629, са осигурени приблизително 29 работни места на 100 студента.

За работа в специализирана работна база на 1 студент (средно приравнен брой) - 7835,93 кв.м./4529 е осигурена 1,70 кв.м площ на 1 студент и 1026 (работни места)/4529, са осигурени по 22 работни места на 100 студенти.

Q6.1.2. Обучаваните имат достъп до външни (за ВУ) ресурси (материални, информационни и др.), подходящи за обучението.

Университетът осигурява възможност за ползване на външна материална и информационна база, подходяща за обучението на студентите и докторантите, на основата на сключени договори за сътрудничество, включително провеждане на обучението по практически ориентирани профилиращи дисциплини, учебни практики и стажове в реална работна среда.

За отчетния период ВТУ има **89 договори** за сътрудничество с български и чуждестранни институции със седалища в България. Университетския кариерен център поддържа споразумения за сътрудничество с работодателски организации, чрез които се осигуряват възможности за обучение на студентите в реална работна среда. Всяка учебна година са сключвани договори с над **50 институции** в системата на предучилищното и училищното образование, социалната практика, като обобщените за периода на самооценка данни потвърждават увеличаването на техния.

Достъп до външни ресурси се осигурява по преките двустранни договори на Великотърновския университет с чуждестранни висши училища, както и по договора с Центъра за развитие на човешките ресурси (ЦРЧР) чрез сключените договори за образователна мобилност и практическо обучение по програма Еразъм+ и Еразъм консорциума Асоциация за подпомагане на академичната общност (АПАО).

Участието на университета в Проект BG05M2OP001-2.013-0001 на МОН „Студентски практики – Фаза 2“ (финансиран от ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейските структурни и инвестиционни фондове, с период на реализиране 13.01.2020 г. – 31.12.2023 г.) също осигури възможност за достъп на студентите и преподавателите до външна материална база и информационни ресурси. Към края на м. юли 2023 г. в проекта са включени 2 810 студенти, 99 щатни преподаватели от ВТУ (като академични наставници на студентите-практиканти), действащите договори за сътрудничество с обучаващи организации от практиката са 181. В приложение е представена справка за резултатите от участието на Университета в проекта.

Студентите, докторантите и преподавателите имат пълен и свободен достъп до информационните масиви на Университетската библиотека, която осигурява външни информационни ресурси чрез сводните каталози на библиотеките, работещи с автоматизираната система „АБ“, НАБИС (Национална академична библиотечно-информационна система), РЕГИНА. Своден каталог на регионалните библиотеки); чрез платени абонаменти за пълнотекстови бази данни (виж N 6.1.5); чрез бързи връзки към електронни библиотеки и специализирани портали.

Във ВТУ има разкрити със съдействието на посолства и министерства на образованието, дипломатически представителства, културни и бизнес институции на други държави **16 чуждоезикови** културно-образователни и библиотечно-информационни центрове със своята разнообразна дейност също имат принос за разширяване на достъпа до външни информационни ресурси, свързани със изучавания чужд език, историята и културата на съответната държава, конкурси за студентски творчество и стипендии за обучение и академичен обмен.

Q6.1.3. Осигурено е провеждането на експерименти, практики, експедиции, творчески командировки и др. дейности, необходими за подготовката на студентите.

Университетът има оборудвани **21 специализирани работни зали** с обща площ 1140 кв. м. и общ капацитет 440 работни места. За работа в специализирана работна база на 1

студент (средно приравнен брой) – 7835,93 кв.м./4529, получаваме 1,70 кв.м площ на 1 студент и 1026 (работни места/4529, Общата площ на специализираната база е 7835,93 кв.м.

През периода, с финансовата подкрепа на партньори от бизнеса или в резултат от изпълнението на научноизследователски проекти, са изградени специализирани зали, семинари и лаборатории, оборудвани с мултимедийна и компютърна техника, както и с лицензирани програмни продукти:

- Март 2018 г. Изследователска лаборатория за социални и политологични изследвания и сугестология, оборудвана със съдействието на A Data Pro и три българистични и лингвистични семинара - Модерна лингвистична българистика (зала 440), Лингвистичен семинар за електронно обучение и библиотека „Доц. д-р Цветана Карастойчева“ (зала 441) и Българистичен семинар „Проф. Русин Русинов“, оборудвани със съдействието на Fantastik Services.

- Ноември 2018 г. са открити: Симулационен кабинет по мениджмънт в Стопанския факултет, като проектната идея за изграждането му е следствие от проучването на мнението на студентите за качеството на обучение в професионално направление 3.7. Администрация и управление и препоръките на студентите за засилване на практическата насоченост; кабинети за електронно обучение и видеоконферентна връзка (зала 201Б, Корпус 1 но ВТУ и зала 110 в Педагогически колеж-гр. Плевен).

- Октомври 2019 г. – Кабинет по специална педагогика и приобщаващо образование в Педагогическия факултет.

- Ноември 2019 г. – Кабинет за компютърни обучения и практики във Филиала на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ във Враца, с финансовата подкрепа на компания A Data Pro.

- Февруари 2020 г., със съдействието на Fantastik Services в Исторически факултет е открита „Зала за обучение и практики“.

- Март 2020 г. – Кабинет за усвояване на практически умения по метал към Факултет по изобразително изкуство, Корпус „Скулптура“. Октомври 2020 г. – Лаборатория за социални иновации към Стопански факултет, в рамките на договор №ФСД-31-299-11/05.05.2020 г. по вътрешноуниверситетски проект Създаване на лаборатория за социални иновации за съвременни научни изследвания и апробиране на инициативи за социално предприемачество.

- Септември 2022 г. – Лаборатория за дигитални ресурси по история и археология в структурата на Център за дигитализация и приложение на ГИС в историята, археологията и културно-историческото наследство към Историческия факултет на Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“, оборудвана по проект BG05M2OP001-2.016-0019 „Иновативно образование в хуманитарни и социални науки чрез цифрова трансформация и модернизация на учебните програми във Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“, Софийския университет „Св. Климент Охридски“, Югозападния университет „Неофит Рилски“ и Техническия университет в Габрово в партньорство с чуждестранни университети от Гърция, Полша и Румъния“. По проекта са обновени с ново техническо оборудване още 6 зали.

С цел подобряване условията на учебния процес от учебната 2020/2021 г. Факултет „Математика и информатика“ (ФМИ) е преместен от Корпус № 3 в Корпус № 4 на Университета, като са извършени необходимите ремонтни дейности и подновяване на оборудването с 13 настолни компютърни конфигурации за зала 404 и 7 мобилни компютри за зала 508; през 2022/2023 г. с 3 Smart TV, 75“ за лекционни зали 401, 502 и 503, 8 стационарни компютъра – дарение от Prime Holding JSC, по договор за съвместно обучение по специалност „Софтуерно инженерство“ и ремонт и оборудване на компютърни лаборатории. Лаборатории във ВТУ.

Q6.1.4. Провежда се политика на дигитализация на средата за обучението във ВУ (наличие на платформи с дигитални ресурси, подпомагащи учебната и изследователската дейност; разработени стандарти за учебни курсове, провеждани онлайн; съпровождащи ги дейности, ресурси и форми за комуникация, вкл. и уеб базирани; онлайн форми за оценяване и изпитване).

IT инфраструктурата на Великотърновския университет е на високо технологично равнище. Университетът е член на Българската изследователска мрежа (БИОМ) Във ВТУ е разработена „Стратегическа иновационна програма на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ за периода 2020 – 2025 г., приета с Решение № 13 на АС проведено на 19.10.2020 г.

През 2019 г. е въведена платформата за електронно обучение Moodle, която предлага добри възможности за комуникация (видеоконферентни връзки, форуми и др.), реализиране на съвместни онлайн учебни дейности и отдалечен достъп до множество мултимедийни ресурси

През 2020 г. е внедрена е нова платформа за дистанционно обучение, която осигурява всички необходими условия за покриване на изискванията на НАОА относно ДФО: <https://deo.uni-vt.bg/>

Организирането и провеждането на дистанционното обучение във Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“ (ВТУ) изцяло съответства на Наредбата: Разработени са и вътрешноуниверситетска нормативна уредба, която регламентира условията за протичане на учебен процес в дистанционен режим на работа. Подробна информация за дигитализацията на средата за обучението във ВТУ се представя в доклада за ДФО.

Системата за осигуряване качеството на обучение в ДФО е съобразена със Системата за управление на качеството (СУК) на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“.

1. Документирана, публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване на качеството на ДФО.

През 2004 в Университета е внедрен международен стандарт за качество и натрупан сериозен професионален опит и практика по функционирането и развиването на Система за управление на качеството (СУК). Системата обхваща оценяване и поддържане качеството на обучение, както и оценяване на академичния състав, посредством проучване на студентското мнение най-малко веднъж през учебната година.

С решение на Академичния съвет, протокол №4/18.04.2016 г., т.3.1.2. [https://www.uni-vt.bg/res/202/RESHENIA-AS-4-2016_RED-site\[1\].pdf](https://www.uni-vt.bg/res/202/RESHENIA-AS-4-2016_RED-site[1].pdf) се реализира процедура по сертификация на Системата по управление на качеството по новата версия на стандарта EN ISO 9001:2015. Съгласно изискванията на Стандарта е разработена, обсъдена и приета нова документация на Системата за управление на качеството. Академическият съвет на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ утвърждава Системата за управление на качеството (СУК) в Университета и осъществява контрол по нейното прилагане и усъвършенстване. СУК във ВТУ е публично оповестена на сайта на институцията.

Правилниците за ДФО и за ЦДО са публично достъпни на сайта на ВТУ - <https://www.uni-vt.bg/bul/nb.aspx?zid=1>, Правилник за организацията и провеждането на дистанционна форма на обучение във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, Правилник за устройството и дейността на Центъра за дистанционно обучение към ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“. Отчетите са налични по години – протоколи и отчети от заседания на Директорския съвет.

1.1. Система за управление на качеството на ДО.

В дистанционната форма на обучение се прилага Система за управление на качеството в дистанционна форма на обучение във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ - приета с решение на АС № 3/20.03.2017 г., изм. и доп. с решение на АС № 4/24.04.2017.

Преди да бъде предложена на кандидат-студентите, всяка нова специалност в дистанционна форма на обучение, преминава дълъг път на утвърждаване и различни нива на подготовка. Още при зараждане на идеята, задължително се прави проучване на необходимостта от специалисти в определената област сред потребителите (работодатели, бизнес) и сред студентите. Най-често проучването протича в неформални разговори и интервюта, чрез които се търси мнението на заинтересованите страни. Не са малко и случаите, в които специалисти от практиката се обръщат към университетските преподаватели с желание за повишаване на квалификацията си в точно определена област и, ако няма съответната специалност, тя се препоръчва да бъде новосъздадена, за да отговори на нуждите. Във ВТУ се предлагат програми в дистанционна форма на обучение от 2003 г., като от тогава до сега броят им постоянно расте. Съдържанието и администрирането на програмите се променя постоянно, според нуждите на потребителите и студентите и според съвременните тенденции в областта на дистанционното обучение.

Центърът за дистанционно обучение при ВТУ поддържа контакти със своите студенти и кандидат-студенти включително и чрез социалните медии. Има създадена Фейсбук страница – <https://www.facebook.com/VTU.CDO/>.

1.2. Институционална политика за включване на групи/лица със специални образователни потребности – СОП (или в неравностойно положение) във форми на ДО.

Съществуват мерки и правила за включване на групи/лица със специални образователни потребности (или в неравностойно положение) към форми на ДО и те са отразени в следните университетски документи: Разработен е „Стандарт за провеждане на дистанционна форма на обучение, адаптирано за студенти със специални образователни потребности (СОП)“ – Приложение 5. към чл. 9, ал. 2 от Правилник за организацията и провеждането на дистанционна форма на обучение във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“.

1.3. Вътрешна система за качеството на обучението.

ВТУ поддържа вътрешна система за качеството на обучението в ДФО и на академичния състав, която включва проучване на студентското мнение. Има изградена организация за управление и повишаване на качеството на ДФО и на академичния състав, съобразена с особеностите на ДФО.

Една от основните дейности на СУК към ВТУ е поддържане на качеството на дистанционното обучение. Правят се регулярно вътрешни одити анализи на анкетни проучвания, както и проверка и оценка качеството на електронните курсове за дистанционна форма. Реализираните одити за ефективността на виртуалните учебни ресурси са отразени в доклади от реализирани вътрешни одити. Всички извършени външни одити нямат препоръки отнасящи се до дистанционна форма на обучение. Има специално разработен механизъм за оценяване качеството на е-материалите за дистанционна форма, както и учебните курсове по дисциплини като цяло, от експерти в областта на ДО, а именно чрез Комисия за мониторинг на качеството на дистанционното обучение – <https://www.uni-vt.bg/bul/pages/?page=4538&zid=150>, която работи по Правила. Изграден модел за дистанционно обучение, разработени са неговите структурни компоненти и функционалите им връзки. Моделът включва научно обосновани решения на основни проблеми в дистанционната форма, свързани със създаване на условия за повишаване качеството на обучението от разстояние.

1.4. За ефективно управление на ДФО се ползват адекватни обратни връзки със студентите.

Във ВТУ се обръща специално внимание на обратната връзка от участниците в дистанционната форма на обучение, на базата на която се правят критични анализи и обсъждания, като в резултат се вземат съответните мерки.

Има доказателства за реализирани мерки в резултат на анализ на обратната връзка от участниците в дистанционната форма на обучение: представен списък с мерки.

2. Прилагани процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация на професионалните направления и на съответните ДФОС (квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др.) при съдействието на заинтересовани страни.

Във ВТУ има учебната документация на професионалните направления и на съответните ДФОС (квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др.).

Създадена е организация за разработване, одобряване, периодичен анализ и актуализиране на учебната документация за ДФОС, като същата се приема от академичния съвет след съвместно предложение на основното звено, водещо обучението и от ЦДО

ВТУ изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация на професионалните направления и на съответните ДФОС. Утвърждаването на учебната документация се извършва по реда на вътрешните нормативни актове, представени в свързани документи.

2.1. За студентите е достъпна информация за всяка програма или специалност в ДФО, включваща технически, организационни и педагогически изисквания и спецификации.

Дейността по планирането, организацията и провеждането на дистанционната форма на обучение във ВТУ се осъществява чрез специално създадено обслужващо звено – Центърът за дистанционно обучение (ЦДО). Консултации за кандидат-студенти и студенти, обучаващи се в ДФО, се дават целогодишно от служителите на ЦДО на място, във виртуална учебна зала, по телефон и имейл. Подкрепата на студентите в процеса им на обучение се реализира също и чрез специално създаден електронен курс за подпомагане на студенти – „Работа с Мудъл за студенти“

Съществуват доказателства за налична информация за ДФО, предназначена за кандидат-студенти, както следва:

- Информация за всички предлагани специалности дистанционна форма на обучение /СДФО/ се публикува на сайта на ВТУ – <https://www.uni-vt.bg/bul/pages/?page=142&zid=1>.
- Полезна информация за кандидат-студенти (видео на сайта на ВТУ) - <https://www.uni-vt.bg/bul/pages/?page=6034&zid=150> – Рекламно видео за кандидат-студенти в дистанционна форма на обучение, Център за дистанционно обучение.

2.3. Провеждат се процедури по оценка на потребности на участници в ДФО и се следват добри чуждестранни и национални практики на ДФО.

Създадена библиотека (хранилище) с информационни ресурси в подкрепа на ДО, вкл.: добри практики и стандарти за ДО; педагогически модели; резултати от научноизследователски проекти; методически и технически ръководства за дизайн на електронни образователни ресурси; достъпен списък от препратки към виртуални библиотеки от учебни е-ресурси; видеолекции на чуждестранни университети и др.

Налични са методически и технически ръководства за дизайн на електронни образователни ресурси; достъпен списък от препратки към виртуални библиотеки от учебни е-ресурси; а именно в платформата за дистанционно обучение (на адрес <https://deo.uni-vt.bg>) има създаден курс за преподаватели – „Работа с Мудъл за преподаватели“ - <https://deo.uni-vt.bg/course/view.php?id=81>, в които са публикувани ресурси в подкрепа на преподавателите, преподаващи в програми в ДФО.

Налични са добри практики и стандарти за ДО, предлагани педагогически модели, резултати от научноизследователски проекти, както следва:

- Самообучителен мултимедиен и интерактивен модул (<https://deo.uni-vt.bg/course/view.php?id=2152>) е разработен по проект за научно-изследователска и художествено-творческа дейност № ФСД-31-253-04 / 31.03.2021г. с ръководител доц. д-р Стоянка Лазарова, директор на Центъра за дистанционно обучение;
- Видео - презентация на доц. д-р Стоянка Лазарова на тема „Педагогически дизайн на електронното обучение“ - <https://www.youtube.com/watch?v=-I4aNOEdkec>;
- Видео на пленарни доклади от Осмата конференция за е-обучение, проведена през 2020 във ВТУ: проф. Пейчева-Форсайт (от СУ) и проф. Смрикаров (от РУ) - <https://www.uni-vt.bg/bul/pages/?page=5041&zid=150>.

3. Приети методически стандарти за учебна документация (учебни планове и програми) и стандарт (процедура) за промени в учебната документация, които са свързани със стимулиране на мотивацията и ангажираността на студента в процеса на обучение.

ВУ осигурява поддържане и опазване на поверителността на персоналната информация за студенти и за преподаватели в използваните софтуерни системи за управление на учебното съдържание и учене, университетската информационна инфраструктура, както и за удостоверяване на самоличността на студентите в ДФО (вкл. идентифициране при електронни форми на комуникация и при изпитване) с цел предотвратяване на измами (използване на фалшива самоличност, плагиатство и др.)

Във ВТУ е регламентирано поддържането и опазването на поверителност на лични данни на студенти и преподаватели при провеждане на ДФО чрез следния документ:

Правила за обработване, съхраняване и защита на личните данни във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, приети с решение на ас № 9/17.09.2018 г., изм. и доп. с решения на ас № 5/30.03.2020 г.

Наличен е списък от технологични средства, планирани (и/или ползвани) за удостоверяване на самоличността на студенти и преподаватели при ДФО и за предотвратяване на плагиатство, както следва:

- Раздел III. Електронно (с отдалечен достъп) полагане на семестриални изпити/текущи оценки, държавни изпити и защита на дипломни работи от Стандарта за електронно оценяване (с отдалечен достъп) във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, приет с Решения на АС № 11/20.09.2022 г.
- Система за удостоверяване на автентичност на писмени разработки – Strikeplagiarism - <https://www.strikeplagiarism.com/en/>.
- Средство за ограничаване на достъпа до странични ресурси от страна на студента по време на изпит – safe exam browser - <https://safeexambrowser.org>.

Регламентирани са процедури за предотвратяване и наказване на опити за измама, а именно: при констатирана измама или опит за измама по време на изпит или плагиатство, студентът получава крайна оценка по дисциплината Слаб (2,00). Справка – Раздел IV. Академично неправомерно поведение от „Стандарт за електронно оценяване (с отдалечен достъп) във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“.

Разработени са процедури в нормативната база на Университета, свързани с действия при подаване на оплаквания, отнасящи се до процеса на обучение или администриране на ДФОС разписани в Правилника за структурата и организацията на учебния процес и правата и задълженията на студентите.

3.1. Създадена е ефективна система за персонална помощ на студентите в ДФО, вкл. улеснен и информиран достъп до преподаватели или администратори за получаване на разяснения, съвети и/или помощ (чрез университетска комуникационна инфраструктура, е-поща, форум, чат, телефон и др.).

Налична е ефективна система за персонална помощ на студентите в ДФО, вкл. улеснен и информиран достъп до преподаватели или администратори за получаване на разяснения, съвети и/или помощ. В началото на всяка учебна година се провеждат задължителни за студентите информационни срещи с екипите, провеждащи обучението: обучаващото звено – ръководител на магистърската програма; екипът на Центъра за дистанционно обучение; екипът на Центъра за административно обслужване на студенти. Екипът на Центъра за дистанционно обучение подробно и нагледно разяснява на студентите методите и начините на обучение и уведомява за наличните нови образователни ресурси и очаквани синхронни и асинхронни дейности.

4. Изградени са структури и са разработени вътрешно-нормативни документи (правилници, разпоредби, инструкции) за функционирането на системата за ДФО — от приема на студентите, включително до тяхната професионална реализация.

Във ВТУ координирането, осигуряването и провеждането на дейността на университетски звена и методически съвети относно ДФО е регламентирано с Правилника за устройството и дейността на Центъра за дистанционно обучение към ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, приет с Решения на Академичен съвет № 16 от 13.12.2021 г., изм. с Решения на АС № 7/18.04.2022 г. Комисията за мониторинг на качеството на дистанционното обучение работи по специално разработени Правила за работата на Комисията за мониторинг на качеството на дистанционното обучение във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“, приети с Решение на АС № 5/30.03.2020. Налични са планирани (и/или списък от документирани) вътрешни оценявания и анализи на дейности в ДФО, протоколи от заседания и решения на съответните звена, методически съвети и експертни екипи.

4.2. Постиженията на студенти в ДФОС са сравними с резултатите на студенти в редовно и задочно обучение.

Постиженията на студентите в ДФО се определят от ефективността и качеството на учебните ресурси и дейности от една страна и от процедурите за оценяване знанията, уменията и компетенциите от друга. Ефективността на педагогическото взаимодействие, реализирано чрез качествени учебни дейности и ресурси, представени от платформата за електронно обучение Moodle, е гарантирано чрез МЕТОДОЛОГИЯТА на електронното и дистанционното обучение. Провеждането на прозрачни и безпристрастни изпитни процедури, основани на ясни критерии, съпоставими с тези при присъствените форми на обучение, се гарантира чрез Стандарт за електронно оценяване. Спазването на посочените изисквания се контролира от Правила за работата на Комисията за мониторинг на качеството на дистанционното обучение във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“.

Чрез възможностите на платформата Moodle се наблюдават активността и успеваемостта на студентите, записани в конкретния електронен курс. Това позволява да се идентифицират обучаеми с ниски постижения и да се предприемат специфични методи за работа с тях. Предвидените консултативни дейности имат за цел разширяване на обучителното взаимодействие с такива студенти. Налични са също и мерки и дейности в подкрепа на обучавани в ДФОС, които имат ниски постижения. През май–юни 2022 г. е предложен темплейт, който съдържа основните компоненти на качествен електронен учебен курс. Целта на шаблона е да намали когнитивното натоварване на студентите в процеса на обучение в дистанционна форма и да осигури структурирана подкрепа на преподавателите, като се унифицират курсовете с обща рамка.

5. ВУ има разработена политика за развитие на научно-преподавателски състав, осигуряващ ДФО, която е част от стратегията за развитие на институцията.

5.1. Налице е научно-преподавателски състав и консултанти с компетенции за провеждане на ДФО, с ясно дефинирани роли и задачи.

ВТУ създава условия и възможности за повишаване на квалификацията на преподавателите. Финансират се участието в конкурси, в научни конференции и академични форуми и са създадени условия за отпечатването на резултатите от научноизследователската дейност. В длъжностните характеристики за „Експерт, администриране на системи“ и за „Експерт (Дистанционно обучение)“ са формулирани функционални задължения на щатния административен персонал на ЦДО. В Правилника за устройството и дейността на Центъра за дистанционно обучение към ВТУ в „Раздел V. Нива (роли) на информационен достъп до системата за дистанционно обучение“ се регламентира достъпът на регистрираните потребители (тези, които притежават име и парола за достъп до системата за дистанционно обучение), както и техните нива (роли) на достъп.

5.2. Създадени са условия за повишаване на квалификацията на преподавателите (спец. за въвеждане и използване на методи и средства за ДФО) и за разпространяване на добри практики за повишаване на качеството на ДФОС.

Повишаването на квалификацията на преподавателите е една от важните дейности на екипа на ЦДО съгласно чл. 5 от Правилник за организацията и провеждането на дистанционна форма на обучение във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“. Тази дейност се извършва перманентно през целия период от 2018 до сега. Създаден е вътрешно-институционален механизъм за поддържане на високи нива на компетентност в областта на електронното и дистанционното обучение на академичния състав.

Проекти на ЦДО – 03.2019-12.2020 г. „Модернизиране на средата за дистанционно обучение на ВТУ чрез внедряване на системата за е-обучение „Мудъл“ по договор № ФСД-31-340-11/26.03.2019 г.; 03.2021-12.2021 г. „Модернизиране на средата за дистанционно обучение на ВТУ чрез внедряване на самообучителен интерактивен мултимедиен модул за подготовка и повишаване на квалификацията в областта на дистанционното и електронното обучение на научно-преподавателския състав“ по договор № ФСД-31-253-04/31.03.2021 г.; 2022 г. „Електронното оценяване – дизайн и методология“ № ФСД-31-312-02/19.04.2022г. Финансираща програма: Наредба за НХТД от 1.1.2017; 2023 г. „Повишаване качеството на електронните курсове за дистанционна форма на обучение“ № ФСД-31-243-07/21.03.2023г. Финансираща програма: Наредба за НХТД от 1.1.2017; Статус: В процес на изпълнение.

5.3. Действа система за квалификация на административния и техническия състав в областта на ДО.

Университетът осигурява възможности за подготовка и повишаване на квалификацията в областта на дистанционното и електронното обучение на научно-преподавателския състав и на административния персонал, участващ в организиране и осъществяване на дистанционна форма на обучение. Подготовката на научно-преподавателския състав на ВТУ се провежда в платформата за дистанционно обучение, като се използва специално разработен електронен учебен курс (мултимедиен интерактивен модул за подготовка и повишаване на квалификацията на университетските преподаватели в областта на дистанционното и електронното обучение). След приключване на обучението на преподавателя се издава сертификат, който доказва наличие на компетентности в областта на електронното обучение

В периода 2017–2022 г. са проведени редица обучения на преподавателите по факултети. През целия период ежедневно експертите в Центъра за дистанционно обучение оказват подкрепа на преподавателите в подготовката на електронните курсове. Проведени

са обучения с преподаватели за запознаване с платформата Мудъл, както и с някои особености на дистанционната форма на обучение.

6. ВУ осигурява и развива материално-техническа и информационна база, необходима за провеждане на учебно-преподавателската дейност в ДФОС, както и подходяща интегрирана система за ДО.

ВТУ разполага с модерна материално-техническа база и високотехнологична информационна инфраструктура. Осигурени са всички съвременни ИТ стандарти за обучение и научно творчество на студентите, за научно израстване и изследователска работа на преподавателите, за автоматизирано административно обслужване, за предоставяне на аналитична информация за вземането на управленски решения.

Основна среда за обучение на студентите в ДФО е платформата за електронно обучението Moodle на адрес: <https://deo.uni-vt.bg/>. Тази платформа за управление на обучението е избрана, тъй като предоставя разнообразни адаптивни инструменти за създаване на е-базирани курсове и провеждане на ДФО чрез използване на мултимедийни материали. Платформата съдържа средства за синхронна и асинхронна комуникация между участниците в обучението. По този начин се дава възможност за проектиране, генериране и разпространение на учебно съдържание, съобразено със спецификата на всяка учебна дисциплина. Чрез системата StrikePlagiarism.com изпълненията на писмените задания подлежат на автоматизирана проверка за подобие на съдържанието, установяваща степен на плагиатство, която е интегрирана в Moodle. ЦДО администрира Кабинет за електронно обучение (e-learning) и видеоконферентна връзка. На основание Приложение № 2 към чл. 9, т. 8 от Правилник за структурата и организацията на учебния процес и правата и задълженията на студентите (Решение на АС № 10/22.10.2018 г.) кабинет 201 Б на ректората има статут на Кабинет за електронно обучение (e-learning) и видеоконферентна връзка.

Създадена е информационна инфраструктура и интегрирана система за управление и провеждане на ДФОС, която отговаря на съвременните изисквания за интерфейс, достъпност, реактивност и позволява провеждане на обучение на трето и/или четвърто технологично равнище.

6.1. Осигурени са технически и комуникационни средства, които се използват от студенти и преподаватели в ДФО.

Учебните курсове за всяка дисциплина по учебен план (вкл. учебни и тестови единици, информационни материали и тестове на ДФО) са достъпни за студентите от платформата за дистанционно обучение (<https://deo.uni-vt.bg/>) след влизане с име и парола.

Всеки преподавател има на разположение персонално виртуално място (хранилище) в OneDrive от 1 терабайт, което използва за съхраняване на електронни учебни ресурси.

6.2. На разположение са инструменти (напр. за онлайн експертна помощ; за визуализация на елементи на процеса – учебни пътища, резултати и постижения на обучавани; за съвместна работа и комуникация и др.), стандарти и добри практики (за проектиране, генериране и разпространение на учебно съдържание, е-материали и е-курсове), подходящи за провеждане на ДФОС.

От октомври 2019 г. дистанционната форма на обучение във ВТУ се реализира чрез платформата Мудъл на адрес <https://deo.uni-vt.bg/>.

От началото на 2022/2023 учебна година е въведен темплейт (шаблон) за качествен учебен курс, който се използва за всеки електронен курс за дисциплина в ДФО. В този темплейт е предвиден график за учебния курс, който е изграден с инструментите на Мудъл и в него има предвидени часове за консултации с преподавателя.

№6.1.5. Брой платени абонаменти за пълнотекстови електронни научни бази данни, достъпни за обучавани и преподаватели.

В периода е подобро информираността на Университетската библиотека в сводния каталог на Фондация „Национална академична библиотечно-информационна система“ (НАБИС) през юли 2018 г., както и осигуряването на възможности за ползване международни бази данни и дигитални колекции. От 2019 г. се осигурява годишен абонамент за правно-информационни системи „Сиела“ за 25 потребители, като 15 позиции са разпределени между Централна библиотека и филиалните библиотеки по факултети. Освен осигурения от МОН национален абонамент за базите данни Web of Science и Scopus, Университетската библиотека абонира базата данни Academic Search Ultimate (част от EBSCO) и осигурява пробен достъп до дигитални колекции чрез асоциирано членство в Българския информационен консорциум. Достъпните чрез Рейтинговата система на висшите училища в България данни по индикаторите Информационно обезпечаване и Библиотечен фонд потвърждават както разширяването на кръга от абонирани бази данни – от 18 през 2018 г. на 20 през 2022 г., така и нарастването на библиотечния фонд.

№6.1.6. Относителен дял на покритието с безжичен интернет на материално-техническата база (сграден фонд, учебна и административна база, библиотеки, общежития и др.).

Във всички сгради на Университета е осигурено пълно покритие с високоскоростен безжичен интернет. ВТУ е член на Сдружение „Националната изследователска мрежа“ – основен доставчик на интернет, резервен доставчик на интернет е компания Vivacom. Свързаността към интернет чрез тази мрежа е със скорост 10 Gbs. Има и резервен канал за връзка към интернет от Vivacom. Във всички сгради на университета има изградени локални мрежи с оптичен гръбнак и скорост на връзката 1 Gbs. Корпусите на Университета и техните локани мрежи са свързани в обща мрежа посредством наети оптични канали. Във всички сгради на университета има безжичен достъп до интернет. За провеждане на обучение в дистанционна форма се използва платформата Moodle. За студентите и докторантите от редовна и задочна форма на обучение се използват собствените платформи „Е-Студент“ и Е-докторант“.

№6.1.7 Относителен дял на специалностите във ВУ, осигурени с учебни пособия и ресурси в електронни форми.

Изграден и въведен нов модел на организация на провеждане на дистанционната форма в унисон с новите държавни изисквания. Платформата за дистанционно обучение е базирана на Moodle на адрес: www.deo.uni-vt.bg Тя е интегрирана с платформата за проверка на плагиатство, осигурена от МОН. От учебната 2022/2023 в платформата за дистанционно обучение за всяка дисциплина екипът от ЦДО създава курсовете с темплейт. Темплейтът на електронен учебен курс за дистанционна форма е шаблон (скелет), изграден с инструментите на Moodle, като идеята е всеки нов курс да бъде създаден с този темплейт. Създадена и пусната в експлоатация системата Е-докторант; <https://est.uni-vt.bg/doct/login.aspx>. Изцяло преработена е системата Докторанти. Добавен е и модул за експорт на данните за докторантите към националния регистър.

Е-преподавател: <https://eprer.uni-vt.bg/> – чрез тази система всеки преподавател може да получи информация за учебните планове, график на занятията си и график на изпитите. Всички преподаватели и студенти имат достъп до Office 365, което осигурява възможности за видеоконферентна връзка, работа по групови проекти и др.

Платформата за journals –X направени промени, които са в резултат от съгласуването между всички списания и имат за цел да се отговори на изискванията за индексирание в Scopus.

Изградената информационна система осигурява информирано управление на всички процеси и дейности; намалява ресурсите, изразходвани за административен труд; ускорява

и подобрява обслужването на студентите и преподавателите; позволява внедряване и развитие на съвременни уеб-базирани електронни услуги и технологии за консултиране и подпомагане на студентите. Въз основа на изградените бази данни за кандидат-студенти, студенти и преподаватели са осигурени информационни ресурси, достъпни чрез интернет-страницата на университета <https://www.uni-vt.bg/bul/>.

N6.1.8. Относителен дял на специалностите във ВТУ, акредитирани в ДФО.

Университетът предлага обучение в 132 образователни програми за придобиване на ОКС „Магистър“, от които 23 програми са акредитирани в ДФО, което представлява 17 %.

Q6.1.5. ВУ осигурява необходимия лицензиран специализиран софтуер за обучението на студентите и докторантите и за осъществяване на научноизследователската и административната дейност.

През отчетния период е закупен един нов сървър, върху който са разположени виртуалните сървъри и един дисков масив за съхраняване на данните. Закупен е и генератор за осигуряване на непрекъснато захранване в случай на авария или профилактика. Подменени са старите безжични устройства за достъп до интернет със съвременни, осигуряващи работа в двата диапазона 2,4 GHz и 5 GHz. Закупени са и са подменени устройствата, осигуряващи връзките между сградите за да се осигури скорост от 10 Gbs.

За обучение в редовна и задочна форма се използват системите е-преподавател (<https://my.uni-vt.bg/>) и е-студент (<https://est.uni-vt.bg/>).

Създадена е и е пусната в експлоатация системата Е-докторант; <https://est.uni-vt.bg/doct/login.aspx> Изцяло преработена е системата Докторанти. Добавен е и модул за експорт на данните за докторантите към националния регистър; Е-преподавател <https://eprep.uni-vt.bg/> – чрез тази система всеки преподавател може да получи информация за учебните планове, график на занятията си и график на изпитите. След като е определен за титуляр на дисциплина, той може да изготви и публикува в системата учебни програми с библиография; да отчете отработените си часове; да публикува различни учебни ресурси.

Платформата за journals –Х направени промени, които са в резултат от съгласуването между всички списания и имат за цел да се отговори на изискванията за индексирание в Scopus.

N.6.1.7. Всички специалности в Университета са осигурени със съвременни технически средства, необходими в обучението. Учебното съдържание е 100% дигитализирано и достъпно за студентите по всяко време и от всяко място.

Q6.1.6. На обучаваните е осигурен достъп до съвременна спортна база.

След изпълнен ремонт през учебната 2021/2022 г. на Университетския спортен комплекс (УСК) са подобрени условията за качествено обучение на студентите от специалност „Педагогика на обучението по физическо възпитание“ и провеждане на часовете по учебната дисциплина „Физическо възпитание и спорт“ на студентите от всички специалности във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“. Осъвременената база предлага възможности и за ефективна тренировъчна подготовка на студентите от различните спортни клубове към Университета, както и на заниманията на студентите в извънучебно време с различни видове спорт.

Q6.1.7. ВУ полага усилия за осигуряване на места в общежития.

Студентските общежития в гр. Велико Търново: <https://www.uni-vt.bg/bul/pages/?zid=1&page=34> разполагат с три блока с общо 1300 места. Годишно се настаняват около 1100 – 1200 студента. За периода ле направен основен ремонт на първи блок. След основният ремонт платен от държавата блок № 1 е: саниран, с парно на газ, нови В и К и ЕЛ система, ново обзавеждане.

Блок № 2 Разполага с 240 самостоятелни стаи, ремонтни дейности текат в блок №3. Осигурени места в общежитията – 1567.

Q6.1.8. На обучаваните е осигурена достъпна архитектурна и физическа среда, подходяща за лица със СОП.

В Университета са изградени специални съоръжения, облекчаващи придвижването на студентите с увреждания на територията на ВТУ – в сградата на Ректората и в учебните корпуси № 4 и 5 функционират асансьори, достъпът до тях се осъществява с магнитни карти. В процес на изпълнение е проект: Създаване на университетско звено за психологическа подкрепа на студенти и докторанти със специални образователни потребности.

Реализацията на проекта ще доведе до създаване на университетски консултативен център и разработване на адаптирани образователни ресурси за студенти и докторанти със специални образователни потребности, като по този начин ще отговори на належаща нужда във ВТУ.

Предвижда се обособяване на Университетско звено за подкрепа на студенти и докторанти със специални образователни потребности в стая 524 на Учебен корпус 5 на ВТУ. За оборудване на помещението за предвижда закупуване на преносим компютър и мултифункционално устройство, както и създаване на благоприятна среда за консултиране и работа със студенти със специални потребности.

Разработване и апробиране на образователни ресурси и програми за обезпечаване на процеса на обучение на студенти и докторанти със специални образователни потребности. Тази дейност предвижда разработване на образователни ресурси за подготовка на преподаватели, както и за обезпечаване на процеса на обучение на студенти със специални образователни потребности. В рамките на центъра ще бъдат подготвени модели за индивидуално консултиране на студенти със специални потребности, както и методика за подкрепа на студенти. Предвижда се провеждане на обучения за преподаватели за академично поведение при работа със студенти със специални потребности. Като част от дейността ще бъде изготвен електронен наръчник за адаптирани подходи и техники за обучение на студенти със специални образователни потребности. Също така водещи изследователи от екипа на проекта ще подготвят и проведат обучение на студенти като ментори за консултации и подкрепа за адаптация на студенти със специални образователни потребности.

Прилагане на модели за психологическо консултиране на студенти със специални образователни потребности в адаптирана университетска среда. В рамките на тази дейност се предвижда провеждане на събития за популяризация на центъра както и прилагане на услуги по консултиране на студенти, които имат нужда от подкрепа. Важен елемент на тази дейност е да се разшири информационната обезпеченост с подходящи образователни ресурси и пособия като ресурсен център за студенти и докторанти със специални образователни потребности.

Q6.1.9. ВУ осигурява учебни ресурси и материали, подходящи за лица със СОП.

За тях ВТУ осигурява необходимите възможности за свободен достъп до всички учебни и обслужващи помещения в университета. Лицата имат неограничен достъп до всички налични учебни ресурси и материали чрез платформите за електронно обучение, както и достъп до електронните услуги. Ползваните образователни технологии за електронно обучение от ВУ подпомагат включването в обучението на лица със такива ограничения. Достъпът до платформите за електронно обучение на Училището и до съдържащите се в тях учебни ресурси и уеб базирани форми на комуникация, онлайн формите за оценяване и изпитване, ресурсите на Библиотечно-информационния център е лесен и свободен за всички студенти и докторанти. Осигуряването на реален достъп до физическите и електронните учебни ресурси на ВУ е част от социалната политика на училището.

За студентите със специални образователни потребности са предвидени специални облекчения, изразяващи се във възможност за обучение по индивидуален план, съобразен с конкретните обстоятелства. В Правилника за организацията и провеждането на дистанционна форма на обучение във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ е приложен Стандарт за провеждане на дистанционна форма на обучение, адаптирано за студенти и специализанти със специални образователни потребности (СОП). Практика в университета е, при наличието на отличен успех и изпълнени другите установени изисквания, тези студенти да имат предимство при обсъждане номинациите за различните академични награди и стипендии.

N6.1.9. Относителен дял на специалностите във ВУ, осигурени със съвременни технически средства, необходими при обучението на студентите.

Всички лекционни зали и специализирани кабинети в университета са осигурени със съвременни технически средства, компютри, видео проектори необходими за видео презентации за всички специалности. Лекционните зали за всички специалности са осигурени на 100% с компютърно оборудване и мултимедия.

N6.1.10. Брой места в библиотеките на 100 студенти (средно приравнен брой).

Общият брой места за работа на студенти в университетската мрежа от библиотеки – Централна университетска библиотека и 6 филиални библиотеки към отделните факултети, Библиотека към Педагогически колеж-гр. Плевен, Библиотека към Филиал – гр. Враца); 17 чуждоезикови библиотечно-информационни центрове и Център по модерна лингвистична българистика „Цветана Карастойчева“ е 913 или по 0,2 места на 100 студента.

N6.1.11. Динамика на новопостъпилите библиотечни единици на хартиен и електронен носител спрямо предишния акредитационен период.

Отчетеният през предходния акредитационен период библиотечният фонд на Университетска библиотека, библиотеките към Педагогическия колеж в гр. Плевен и Филиала в гр. Враца наброява общо 428 748 библиотечни единици, от които новопостъпващи са 22 018 единици, което съставлява дял от 5,1%. В настоящия акредитационен период, библиотечният фонд на тези библиотеки за 2022 г. наброява общо 440 960 библиотечни единици, от които новопостъпилите библиотечни единици са 20 861, което съставлява дял от 4,7%. Върху системното обновяване на библиотечния фонд през периода оказват влияние предприетите противоепидемични мерки във връзка с COVID-19, реструктурирането на 2 от филиалните библиотеки (към Стопански факултет и към факултет „Математика и информатика“), с чиито фонд през 2021 г. е създаден Библиотечно-информационният център IV корпус, както и смяната на библиотечния персонал в 4 от филиалните библиотеки, придружено с продължителни периоди на инвентаризация на техните фондове.

N6.1.12. Брой заглавия на учебна и специализирана литература в институционалната библиотечна система, достъпни за обучаваните в дигитален формат спрямо предишния акредитационен период.

В края на предишния акредитационен период Университетска библиотека предоставя достъп до 4 дигитални ресурса с общ брой на представените в тях заглавия 216: колекция Списания на ВТУ (18 бр.); колекция Периодични издания и годишници на ВТУ (23 бр.); колекция Сборници на ВТУ (100 бр.) и колекция Трудове на ВТУ (75 бр.). Създаването на Информационно-образователния център за дигитализация (ИОЦД) през 2019 г. със средства, осигурени от двугодишен инфраструктурен проект Създаване на информационно-образователен център за дигитализация към информационно-библиотечния и издателски комплекс на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ активизира процеса на дигитализиране на книжния фонд на УБ. С дигитализираните заглавия общият брой учебна и специализирана литература в институционалната библиотечна система,

достъпна за обучаваните в дигитален формат възлиза на 902 заглавия, което показва над четири пъти увеличение спрямо предишния акредитационен период.

Q6.1.10. ВУ предоставя ресурси за информиране на студентите относно услугите в образователната, научноизследователската, художественотворческата и спортна дейности.

В раздел „Прием“ <https://www.uni-vt.bg/bul/pages/?page=1&zid=1> се публикува актуална информация, свързана с кандидатстудентския прием: условията за прием, извършените класирания и приетите студенти в различните образователни-квалификационни степени „бакалавър“ и „магистър“ и в ОНС „доктор“. Представени са възможностите за продължаващо обучение, допълнителна квалификация, преквалификация и специализация чрез предлаганите в Центъра за квалификация специализации и квалификационните курсове – <http://www.uni-vt.bg/bul/?zid=92>.

В рубриката „Обучение“ е представена информация за: Център за административно обслужване на студенти; Семестриални такси за обучение; Стипендии от държавния бюджет; Студентско кредитиране; Студентски съвет; Общежития; Допълнителна квалификация, преквалификация и специализация; Учебно-методичен отдел, представени са така също и основните нормативни документи, касаещи студентите и докторантите на Университета: Правилник: <https://akr.uni-vt.bg/getnbdoc.aspx?d=557&f=557.pdf> и Правилник за дистанционно обучение във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“. Университетски център за административно обслужване на студенти – <https://www.uni-vt.bg/bul/pages/?page=2124&zid=191> – пълна информация за административното обслужване на студентите от Великотърновския университет.

Карта на сайта на ВТУ: <https://www.uni-vt.bg/bul/sitemap/?zid=1> – представена пълна информация за Великотърновския университет. Сайтът на ВТУ поддържа мултиезична платформа, като основната информация е преведена на английски: <https://www.uni-vt.bg/eng/?zid=1>. Информацията за прием на студенти е преведена на <https://www.uni-vt.bg/bul/pages/?page=1783&zid=1> и руски език: <https://www.uni-vt.bg/bul/pages/?page=1785&zid=1>. Пресинформация: Великотърновският университет разпространява пресинформация за дейностите на Университета с оглед осведомяване на широката общественост по теми с голям обществен интерес и с цел повишаване на имиджа на Университета. В сайта на Университета е разработена специална рубрика.

„Новини и събития“: <https://www.uni-vt.bg/bul/news.aspx?zid=1>, където се представя последната информация за развитието и утвърждаването на образователната институция, систематизирана и класифицирана по времеви признак.

Използване на социални мрежи: Университетът разполага със собствена Фейсбук страница <https://www.facebook.com/univt/> и използва социални мрежи с оглед представяне на дейността на институцията пред по-широк кръг потребители от всякакъв етнос и култура: Инстаграм: [university.vt](https://www.instagram.com/university.vt); Студентски съвет на ВТУ: <https://www.facebook.com/st.s.univt/>; ВТУ в Youtube: <https://www.youtube.com/channel/UCuxDf-d4nNaSUWWKIX4NUBA/videos>.

Визуална идентификация: ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ има свое лого и единен графичен дизайн, които правят институцията разпознаваема за широката общественост. Те се използват за всички документи и издания на Университета. В рамките на страната ВТУ има 77 договори за сътрудничество с министерства и ведомства; общини, училища, образователни институции, фондации, посолства и институции, библиотеки и читалища, обществени организации, музеи, хотели: <https://www.uni-vt.bg/bul/pages/?page=2840&zid=95>.

Q6.1.11. ВУ създава подходящи условия за достъп (в т. ч. електронен) на студентите до административни услуги.

Административното обслужване на студентите бакалаври и магистри в редовна,

задочна и дистанционна форма на обучение във Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“ се осъществява от Университетския център за административно обслужване на студенти (УЦАОС), чийто основен принцип на работа е разделното обслужване на студентите и преподавателите.

Студентите се обслужват от инспектори в общо три специализирани фронтофиса: Обслужването се осъществява независимо от факултета, в който се обучават студентите, като по този начин се реализира принципът за обслужване „на едно гише“.

Q6.1.12. ВУ предоставя възможности за повишаване компетентностите на персонала за административното обслужване на студентите.

Въвеждането на нови технологии в обучението, внедряването на дигитализирани системи за комуникация и новите платформи за електронни услуги изискват формиране на нови умения на административния и на техническия състав. Това налага непрекъснато да се актуализират компетентностите на служителите за повишаване на ефективността на административните услуги, които се предлагат.

В университета действа система от вътрешноуниверситетски обучения за повишаване на квалификацията на административния състав.

В основните звена на ВТУ за периода са проведени над 250 обучения; в обслужващите звена са проведени повече от 70 семинара; в центровете на Университета са проведени над 40 обучителни семинара.

N6.1.13. Относителен дял на административните услуги на ВУ, които са достъпни онлайн.

Ако се вземе формалната страна на посочените 21 услуги с електронен достъп, относителният дял на достъпните онлайн услуги е 90,5 %. Ако се вземе предвид факта, че и в двата случая на невъзможност за предоставяне на електронен достъп до услугите невъзможността не зависи от ВТУ, то тогава делът на административните услуги на ВТУ за студенти, които са достъпни онлайн, е 100%.

N6.1.14. Относителен дял на лицата от административния и обслужващ персонал, участвали в програми за повишаване на компетентностите им.

През анализирания период всички лица от административния и обслужващ персонал са участвали в програми за повишаване на компетентностите им. Обученията са фокусирани към развиване и обогатяване на уменията на административния персонал за работа в електронна среда, към усвояване на нововъведенията в базите за електронно обслужване на студентите, към новостите в развитието на технологиите за дистанционно обучение, към формиране на умения за работа с новата платформа за комуникация Microsoft Teams. Друг акцент на тези семинари е ролята на университетските служители при постигане на целите по качеството и действието на системата за управление на качеството. Обучения са проведени относно стандартите за сигурност и поверителност на личните данни. Проведени са и групови тренинги за умения за екипна работа, за ефективна делова комуникация и обучение по чужд език. Освен чрез вътрешноуниверситетските обучения повишаването на компетентностите на персонала за административното обслужване на студентите е и чрез мобилностите по програма Еразъм+.

N6.1.15. Относителен дял от общия финансов ресурс на ВУ (вкл. средства от бюджета, проекти, дарения, платени форми за обучение и др.), за периода на акредитация, използван за подобряване на материалната и информационна база.

В акредитационния период за подобряване на материалната и на информационната база във ВТУ са отделени близо 5,66% от разходите: (от 1.09% в началото до 6,75% до м. юни 2023 г.).

РЕЗУЛТАТИ ОТ ПРОВЕРКАТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТАНДАРТ 6.

1. Великотърновският университет поддържа материални, информационни и учебни ресурси за качествен учебния процес и развитие на академичния състав, като осигурява финансово образователния процес за осъществяване на високо качество на обучението и на научните изследвания чрез годишни финансови постъпления от държавния бюджет, собствени приходи, дарения, национални и международни научноизследователски проекти; ежегодно финансиране на Студентски съвет съгласно изискванията на чл. 72, ал. 5 от ЗВО, като се предоставят средства в размер на 1% от събраните такси за обучение; необходимата обща и специфична учебна и материална база за непрекъснато усъвършенстване и подобряване на качеството на образователните услуги и научните изследвания на академичния състав, студентите и докторантите; компютърна техника (хардуер и софтуер за обучение), използване на интернет с неограничено потребление, наличие на необходимото облачно пространство за всички студенти, докторанти и преподаватели и съвременна потребителска структура на стационарни и мобилни платформи; учебните, научноизследователските и научно-производствените лаборатории с оборудване и апаратура за качествено обучение и научни изследвания; възможности за обучение и научни изследвания в оборудваните за целта чуждоезикови центрове, лаборатории и кабинети; читателски места в библиотеката и необходимите библиотечни единици на хартиен и електронен носител и специално разработена „виртуална система“ за търсене по единен квалификационен признак; подпомагане и информиране на студентите със специални образователни потребности и на чуждестранните студенти, както и достъп на студентите със специални образователни потребности до ресурсите за обучение чрез съоръжения за улеснено придвижване и обозначени специализирани паркоместа.

2. През периода са вложени собствени и привлечени финансови средства за осъвременяване на материално-техническата база и за закупуване на информационни и комуникационни технологии за обезпечаване на учебния процес и подобряване на условията за провеждане на научноизследователска, художествено-творческа, изпълнителска и спортна дейност. Реализирани са дейности, в резултат на които е подобрена организацията на работа, качеството на обслужването и е модернизирал учебния процес в съответствие с европейските стандарти за качество на обучението във висшето образование, потребностите и изискванията на всички заинтересовани страни (студенти, преподаватели, потребители на кадри, МОН, НАОА и др.), както и в изпълнение на целите на Университета за подобряване на достъпа до информация за предлаганите образователни продукти и услуги и осигуряване на съответните физически ресурси в подкрепа на обучението и на научноизследователската, художественотворческата и спортна дейност.

3. Университетът провежда ефективна политика на дигитализация, осъвременява и развива информационната си инфраструктура и е осигурил свободен достъп до разнообразни и пълноценни информационни ресурси за студентите, докторантите и преподавателите.

4. ВТУ организира богато разнообразие от извънаудиторни дейности и практики, които подпомагат подготовката на студентите, стимулират тяхната изява и насочват развитието на практическите им умения, приложими при професионалната им реализация в реална работна среда.

ИЗВОД: СТАНДАРТ 6 се изпълнява напълно.

СИЛНИ И СЛАБИ СТРАНИ НА ВЕЛИКОТЪРНОВСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
- Утвърдена и балансирана университетска структура с 9 факултета, Филиал в гр. Враца, Педагогически колеж в гр. Плевен, Департамент за продължаващо образование и квалификация на педагогическите специалисти, Департамент за езиково обучение, Институт по българистика, Институт за перспективни научни изследвания, изследователски и културни центрове. Университетът разполага със съвременна материално-техническа и информационна база за обучение и изследователска дейност. - Поддържане на висококачествено и конкурентоспособно интердисциплинарно обучение в 271 образователни програми (специалности) за придобиване на степен на висше образование в 21 акредитирани професионални направления от шест области на висшето образование. Развитие и утвърждаване на съвместни програми с други висши училища от страната и чужбина. - Във Великотърновския университет "Св. св. Кирил и Методий" има изградена и постоянно усъвършенстваща се система за управление на качеството (сертифицирана по БДС EN ISO 9001:2015), която е съобразена с особеностите на професионалното направление и гарантира ефективен учебен процес. - Активни връзки на ВТУ с работодателските организации, представителите на бизнеса, държавата и гражданското общество. - Изградена изследователска инфраструктура от институти, центрове и звена, които осъществяват присъща за тях НИД; - Висококвалифицирани преподаватели/изследователи със значителен научен и експертен потенциал. Добре балансирана академична структура с перманентен контрол върху академичното развитие и възрастовата динамика. - Действаща и обновяваща се електронно-информационна система на ВТУ, даваща възможност за оперативност и прозрачност на всички равнища (Е-студент – http://est.uni-vt.bg/, Е-преподавател – http://eprep.uni-vt.bg/, Е-организатор, Алумни – http://alumni.uni-vt.bg/ и др.).. - Успешно функционираща мрежа от национални и международни партньори. Част от Европейския консорциум от университети OPEN.EU. - Най-голямата извънстолична библиотека с образователни ресурси за хуманитарни и социални науки, с център за дигитализация и осигуряване на ползване с отдалечен достъп и 6 филиални библиотеки. - Много добра спортна база и изградени условия за енергийно-ефективна дейност във всички учебни корпуси.	- Недостатъчна активност на академичния състав за привличане на средства по национални и международни проекти. - Относително нисък дял на преподавателите (спрямо общия брой), реализирали дейности по международни договори за научно сътрудничество.
ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
- По-ефективна рекламна дейност за привличане на студенти от чужбина и развитие на специалности (програми) на чужд език. - Подобряване облика и информационното съдържание на чуждоезичната версия на сайта. - Финансиране по европейски и международни програми за изследователски и научни проекти.	- Промени в нормативната база, които могат да доведат до съкращаване на специалности и академични кадри – след въвеждане на тригодишно обучение за ОКС „Бакалавър“. - Изоставане в заплащането от учителите в средното образование, което води до демотивиране на преподавателския състав.

• Неизползван капацитет на основните звена и научноизследователските центрове за привличане на проектно финансиране. • Разширяване ролята на университета в местната и регионалната иновационна екосистема, както и утвърждаването му като академичен лидер на Северния Централен и Северозападния район. • Привличане на чуждестранни докторанти от университети, които не предлагат обучение по докторски програми. • Финансиране по европейски и международни програми, както и по линията на спонсорството и даренията от бизнес партньори за включване в международни обществени ангажименти и трансфер на знание и технологии.	• Пенсионирание на утвърдени хабилитирани кадри и невъзможност да се осъществи достатъчно бързо приемственост в някои направления. • Отдалечаване от критериите за изследователски университет, които са обвързани с ограничаване на възможностите за финансиране на образователните университети и научната дейност в тях. • Ограничен капацитет за сътрудничество и обмен на знания при участие в проекти, целящи създаване на добавена стойност за бизнеса и за обществото.
---	--

III. ЗАКЛЮЧЕНИЕ.

С оглед на изложените резултати от извършената проверка и направените изводи по отделните стандарти на Критериалната система на НАОА, Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана изразява мнение, че може да се даде институционална акредитация на Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“, поради:

1. Обучението във ВТУ напълно съответства с мисията и образователните тенденции, заложи в „Стратегия за развитие на висшето образование в Република България 2030“ и с изискванията на ЗВО и ЗРАС, като реагира своевременно и ефективно на динамичните промени на трудовия пазар. Според потребителите на кадри ВТУ създава високо компетентни възпитаници.

2. За периода на своето съществуване и развитие Университетът се е утвърдил като авторитетно духовно средище в България, като научно-образователна и социално-културна институция, която е привлекателен център за младите хора не само от България, но и от съседните балкански страни.

3. Информационната инфраструктура във ВТУ е на високо технологично равнище с достатъчна наситеност на обучението с компютърна техника и информационни учебни ресурси за подпомагане на обучаваните студенти, докторанти и специализанти.

4. Във Великотърновския университет функционира работеща система за оценяване и поддържане качеството на обучение, която е динамична, позволява и търпи оптимизиране с въвеждането на нови добри практики. При управлението на системата по качество стремежът е да се прилагат най-ефективните методи за обучение и оценка на придобитите знания и умения, използвайки все по-широко технологичните и научни постижения.

С оглед на изложените резултати от извършената проверка и направените изводи по отделните стандарти на Критериалната система на НАОА, Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана предлага на Акредитационния съвет да:

1. Даде последваща институционална акредитация на Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“.

2. Определи срок на валидност на акредитацията 6 (шест) години, съгласно чл. 77, ал. 6 от ЗВО.

3. Определи четвърто (непълно) равнище на институционалната среда за дистанционно обучение.

4. Определи общ капацитет на Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“ от 17555 студенти и докторанти.

IV. ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ПРЕПОРЪКИ.

1. Да се засили активността на академичния състав с цел привличане на средства по национални и международни проекти.

Срок: постоянен.

2. Да се повиши относителния дял на преподавателите във връзка с реализирането на дейности по международни договори за научно сътрудничество.

Срок: постоянен.

Председател на ПКСПНСО:

(проф. д-р Росен Стоянов)